

Esik. t. 105/13.7.1988 M

Saap. 30.5.88 12

EURA - LUISTARI

Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander

Kaivauskertomus

vuodelta 1987

Kaivauskertomuksen sisältö sivuittain

Sivu 1	Sisällysluettelo
2-3	Yleiskatsaus
3-5	Röykkiö 698
5-6	Röykkiö 699
6-7	Röykkiö 700
7-8	Hauta 720
8	Haudat 721, 722
9	Haudat 723-725
10	Haudat 726-728
11	Haudat 729, 730
12	Haudat 731-733
13	Haudat 734, 735
14-15	Haudat 736-738
15-16	Haudat 739-740
16	Hauta 741
17	Haudat 742-744
18	Haudat 745-746
19	Karttaluettelo
20-35	Kartat
36-37	Negatiiviluettelo
38-53	Valokuvasivut

Kertomus kaivauksesta, jonka dosentti Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander suoritti E u r a n L u i s t a r i n kalmistossa (peruskartta 1134 07, x 6778 70-74, y 561 95 - 562 00, z n. 38 m) heinä-elokuussa 1987 Valtion humanistisen toimikunnan myöntämällä tutkimusmäärärahalta. Aikaisempia tutkimuksia on paikalla suorittanut Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander vuosina 1969-1972, 1977, 1979, 1984 ja 1986. - Kertomukseen liittyy 16 karttaa ja 47 valokuvaa sekä negatiivit 71955-72043. Kaivauksessa saadut löydöt on luettelointu Museoviraston esihistorian toimiston päänumerolla 23607.

Kesällä 1987 minulla oli Valtion humanistisen toimikunnan myöntämä määräraha Euran Luistarin jatkotutkimuksia varten ja sain Euran kunnalta kuusi poikaa kaivausapulaisiksi. Museoviraston luvalla suoritin kaivaukset A. Ahlström Osakeyhtiön omistamalla, nyttemmin Euran kunnan omistukseen siirtyneellä Luistarin alueella ajalla 1. 7. - 19. 8. 1987. Kaivauksilla työskentelivät tutkimusapulaisina Huk Tiina Kujanen sekä ylioppilaat Beatrice Sohlström ja Maarit Elo. Palkattomana työvoimana osallistuiivat kaivauksiin Kati ja Raisa Hilander sekä Rauno Hilander, joka kesälomallaan suoritti tornikuvausten ja avusti muissakin teknillisissä yksityiskohdissa. Alueen peittämisen koneellisesti suoritti Altti Nurmi.

Luistarin tutkimukset kesällä 1987 jakaantuivat kahteen osaan. Jo kesäkuussa oli suoritettu koekaivauksia Euran-Uudenkaupungin tien rajoittuvassa osassa (ks. Tiina Kujanen kaivauskertomus Museoviraston esih. toimiston top. arkistossa), ja johtamani varsinaisetkin kaivaukset kohdistettiin alueeseen, joka idän puolelta rajoittui tien luiskaan. Pohjoisen suunnalla kaivausalue jatkui 1977 kaivetusta alueesta ja lännessä se ulottui vuonna 1970 tutkittuun kohtaan, joten kalmiston keskustan itäosaa on nyt tutkittu yhtenäisenä 15-25 m leveä kaista, josta sekä pohjoiseen että etelään on kaivamatonta aluetta.

Avatun alueen laajuus oli 209 m^2 , ja sillä sijaitti Luistarin alueen korkein kohta, joka rajoittuu tienpenkkaan. Lähes välittömästi tämän länsipuolella oli turpeen pinnalle näkyviä suurehkoja kiviä. Kun noin 15-20 cm:n paksuinen turve oli poistettu, ilmeni, että näiden välit ja ympäristö oli täytetty pienempien kivien muodostamalla latomuksella. Kivien kattaman alueen pituus pohjois-eteläsuunnassa oli n. 14 m ja leveys n. 8 m. Tästä länteen olevalla alueella oli vain suurehkoja kiviä siellä täällä paitsi aivan luoteisnurkassa, missä kiviä oli runsaammin. Kaivauksen kuluessa kävi ilmi, että viimeksi mainittu kiveys oli luontaista.

Myös osa itäisimmän alueen kiveyksestä oli aivan ilmeisesti luontaista, mutta tätä luontaista kiveystä oli täydennetty erikokoisilla mukulakivillä ja punaisilla hiekkakivilaaoilla. Aina-kin kolme suurehkoa kiveä oli osittain turvekerroksen päällä (ruuduissa 141/74, 142/75 ja 143/76), ja siten luultavasti joutuneet paikalleen vasta tietöiden yhteydessä. Kiveyksen läpi oli myös kaivettu kaksi kuoppaa, joista toinen oli ison kiven alla ruudussa 141/74 ja toinen linjojen 143 ja 73 leikkauspisteessä. Kummastakaan ei löydetty mitään esineistöä, joka olisi osoittanut, milloin kuopat oli tehty, mutta jälkimmäisessä oli runsaasti palaneita pieniä kiviä ja hiiltä, josta otettiin näyte.

Kuopat olivat vain osaksi syynä siihen, että kiveys näytti muodostuvan kolmesta erillisestä rökkiömäisestä latomuksesta. Kuten jo paikalla tehdyistä profiilipiirroksista näkyy, kiveys oli selvästi paksumpi näiden latomusten kohdalla, ja sen tähden ne on seuraavassa käsitelty erillisinä muinaisjäännöksinä, jotka ovat saaneet n:ot 698-700. Alueen länsiosan ruumishau-doilla on n:ot 720-746.

Rökkiö 698

Sijainti 141/79	Karttasivu(t)	22-24
Koko n. 6x6 m	Valokuva(t)	1-9
Korkeus n. 30-85 cm	Löydökset	23607:1-120

Se latomus, jota tässä nimitetään rökkiöksi 698, sijaitti kiveyksen pohjoispäässä, missä kymmenkunnan suuren kiven välit ja ympäristö oli ladottu täyteen pienempien kivien pakkausta, niin että oli muodostunut n. 6x6 m:n laajuinen latomus. Suoraan ylhäältä päin otetuissa valokuvissa se vaikuttaa pyöreähköltä, vaikka se kartassa näyttää epämääräisen nelikulmaiselta. Tähän lienee syynä se, että piirroksista eivät käy ilmi korkeuserot ja eräiden kivien vino asettelu. Kivilatomuksen paksuus oli paikoin 40 cm, maa oli selvästi hiilensekaista, ja varsinkin itäosasta löydettiin tavatoman paljon rautakuonaa, rökkiön alueelta yhteensä lähes 24 kiloa, joista miltei puolet suurimman kiven itäpuolelta ruudusta 142/78.

Eniten palaneita luita oli rökkiön luoteiskulmalla kiveyksessä, joka muodostui suurimmaksi osaksi punaisista hiekkakivilaaoista, mutta kaikkiaan luita ei saatu talteen kuin vähän yli 100 g. Tähän oli osaksi syynä se, että luut olivat aivan pieninä siruina ja kaivausolo-

suhteet olivat jatkuvien sateiden vuoksi epäedulliset. On kuitenkin aivan varmaa, että mitään huomattavaa luumäärää rökkiössä ei koskaan ole ollut. Luiden joukossa on ihmisen hampaan katkelma (23607:32), joka löydettiin rökkiön luoteisosan laakakivilatomuksen alta, joten luut lienevät peräisin hautauksesta.

Saviastianpaloja löydettiin rökkiön kiveyksestä n. 1100 g sekä lisäksi n. 100 g välittömästi sen koillispuolelta suurten kivien välistä. Viimeksi mainitut olivat hienojakoisempaa ainetta kuin muut, ja niiden joukossa oli kolmisakaraisen korvan sisältänyt katkelma (23607:88). Samoilta paikoin n. 25 cm:n syvyydestä tavattiin rautaveitsi (23607:5).

Suurimmat saviastianpalojen keskittymät olivat ruuduissa 142/76 ja 142/77 sekä ruudussa 144/77, missä nokisessa 60x50 cm laajassa läikässä oli yhdessä kasassa yli 400 g saviastianpaloja, suurin osa ilmeisesti samasta astiasta, jonka paloja on jonkin verran myös ruudun 143/77 puolelta. Palasten keskellä oli jonkin eläimen hampaiden katkelmia (23607:80,81).

Noin metri edellä mainitusta nokiläikästä itään oli toinen laajempi nokikuoppa, josta osa oli kaivettu jo vuonna 1969 tienluiskan aluetta tutkittaessa. Läikän koko laajuus on ollut n. 160x130 cm ja syvyys maan pinnasta n. 50 cm. Siinä oli muutamia suurehkoja kiviä ja länsiosassa n. 60 cm:n laajuinen ja 20-30 cm:n syvyinen pyöreäpohjainen nokisempi läikkä, joka oli aivan täynnä rautakuonaa. Tämä oli osaksi aivan pieninä pisaroina (23607:124,125), ja sen joukossa oli myös pari palanutta luunsirua (23607:123) ja joitakin saviastianpaloja (23607:121,122). Tämä läikkä oli selvästi kivilatomuksen ulkopuolella ja liittyyneen vuoden 1969 kaivauksissa havaittuihin nokiläikkiin, jotka kuitenkin olivat laajuudeltaan vaatimattomampia.

Metalliesineitä tai niiden katkelmia oli tämän rökkiön alueella yhdeksän. Koilliskulmalta löydettiin pronssilistan katkelma (23607:1) aivan kaivauksen alkuvaiheessa heti kiveyksen pinnalta, vain n. 15 cm:n syvyydestä alkuperäisestä maanpinnasta. N. 50 cm siitä rökkiön keskustaan oli vähän syvemmällä sininen lasihelmi (23607:3). Jo mainittu rautaveitsi (23607:5) oli pronssilistasta n. 80 cm pohjoisluoteeseen.

Toinen metallilöydöksiä sisältänyt alue oli rökkiön lounaissivulla, mistä tavattiin rautalevyn palanen (23607:2) n. 20 cm:n syvyydestä ja pronssisen kulkusnapin katkelmia (23607:4) kivien joukosta vain 15 cm:n syvyydestä. Länsilaidalta, jo varsinaisen kiveyksen ulkopuolel-

ta, n. 30 cm:n syvyydestä löydettiin pronssilistan katkelma (23607:6), ja koristetun reiällisen pronssilevyn katkelma (23607:7) oli röykkiön eteläpuolella n. 25 cm:n syvyydessä mullansekaisessa täytemaassa, jota oli kertynyt kiveysten välille.

Rautaesineen katkelma, jossa kaarevan aluslevyn päällä on muodoltaan suiponsoikea kuhmu (23607:8), löytyi keskuskiven kaakkoispuolelta n. 40 cm:n syvyydestä. Sen lähellä oli hieman palanutta luuta ja huomattava määrä rautakuonaa, ruuduissa 141-142/77 yhteensä yli kaksi kiloa. Noin 35-40 cm:n päässä oli myös melko paljon saviastianpaloja.

Kummastakin päästään terävä ja taitettu rautalista (23607:9, sinkilä ?) löydettiin röykkiön keskustassa olevien suurten kivien välistä lähes 60 cm:n syvyydessä turpeen pinnasta. Samassa kolossa oli melko paljon rautakuonaa. Noin metri tästä pohjoiseen, mutta samojen suurten kivien rajaamasta välistä löydettiin eläimen hammas (23607:44), joka oli n. 40 cm:n syvyydessä turpeen pinnasta.

Metalliesineistä vain viimeksi mainitut kaksi rautaainetta voidaan katsoa varmuudella röykkiön kuuluneiksi. Muut ovat lähinnä pintalöytöjä tai, kuten ruudusta 142/81 löydetty veitsi ja saviastianpalat, niin paljon varsinaisen kivilatomuksen ulkopuolelta, että niiden täytyy kuulua muihin yhteyksiin.

Röykkiö 699

Sijainti 144/74	Karttasivu(t) 22, 25
Koko n. 4x3,5 m	Valokuva(t) 10-12
Korkeus n. 25-80 cm	Löydökset 23607:126-189

Röykkiö 699 oli edellistä selvästi pienempi ja se oli koottu yhden läpimitaltaan toista metriä olevan kiven ympärille. Ensimmäisen alueen puhdistuksen jälkeen se ei edes kunnolla erottunut, koska se rajoittui välittömästi röykkiön 698 kaakkoislaitaan ja sen itäisin kiveys oli tienluiskan teossa kertyneen maan peitossa. Alempana se ilmeni jokseenkin pyöreähköksi, mutta mitään selvää reunaa siinä ei ollut. Keskuskivi kohosi 20-40 cm muita kiviä ylemmäksi, ja pienemmistä kivistä tehdyn latomuksen paksuus oli enimmäkseen 25-30 cm. Keskuskiven ja sen eteläpuolisen suurehkon kivenjärkeen välissä oli yli 5 kg rautakuonaa.

Kiveys oli suurimmaksi osaksi tehty tavallisista vaihtelevan kokoisista mukulakivistä, mutta

keskuskiven länsipuolella oli muutamia suuria (suurin n. 65x45x6 cm) punaisia hiekkakivilaakoja. Näiden ympäristössä ja alla maa oli nokista, ja suurimman laa'an alta löydettiin lähes 40 cm pitkä hiiltynyt puu, josta otettiin näyte (23607:522n). Laakakiviä ympäröivä nokialue oli hieman erillään keskuskiveä ympäröivästä tummasta alueesta, ja siitä tavattiin saviastianpaloja, muutamia luunsiruja (ks. 23607:133-141) ja toista kiloa rautakuonaa.

Varsinkin keskuskiven eteläpuolella oli erittäin runsaasti rautakuonaa, yhteensä yli 12 kiloa (23607:177,182-187), kun sen sijaan runsaimmin palaneita luita oli siitä pohjoiseen. Osa näistä löydettiin kiven alle ulottuvasta tumman maan alueesta. Tästä samasta kuopanteesta, keskuskiven koillispuolelta, löydettiin tärkein metalliesine, suuri pronssinen vyönsolki (23607:131) n. 40 cm:n syvyydessä maanpinnasta. Muut metalliesineet, ongenkoukku (? 23607:126), kaksi viskaria (23607:127,128), rautavartaan katkelma (23607:129) ja pronssiesineen katkelmat (23607:130), löydettiin melko pinnalta vain n. 20 cm:n syvyydestä, joten ne saattavat olla pintalöytöjä. Saviastianpaloja oli hajallaan keskuskiven etelä-, länsi- ja pohjoispuolella.

Röykkiö 700

Sijainti 141/71	Karttasivu(t)	22, 23
Koko n. 5x4 m	Valokuva(t)	13-16, 18
Korkeus 20-150 cm	Löydökset	23607:190-248

Röykkiö 700 oli edellisestä lounaaseen rinteessä, joka vietti etelään. Sen erottivat edellisistä kaksi mainittua kuoppaa sekä alue, jolla maa oli selvästi vaaleampaa, vaikka siinäkin näytti olevan kiveystä. Tämä oli kuitenkin luontaista, eikä siitä löydetty juuri mitään paitsi isojen kivien välistä linjojen 140 ja 74 leikkauspisteen lähetyviltä, missä oli nokiläikkä ja melkoinen joukko saviastianpaloja (23607:361).

Kun pintakerrokset oli poistettu, röykkiö vaikutti soikeahkolta ja yli metrin korkuisen terävähuippuisen kivenjätkäleen pohjoispuolelle kootulta. Tämän suuren kiven länsi- ja itäpuolella oli läpimitaltaan 50-100 cm:siä kiviä osittain kahdessa kerroksessa tai pienempien kivien päälle nostettuina, mutta pohjoisen puoli oli avoin ja pienistä kivistä ja rautakuonasta muodostuvan pakkauksen täyttämä. Kivien välissä oli tummaa hiilensekaista maata.

Pohjempana silmäkiven pohjoispuolella oli kiveys, joka muodostui 20-40 cm:n läpimitaisista kivistä. Alue silmäkiven eteläpuolella oli lähes täysin kivetöntä ja siinä näkyi nokiläikkiä, jotka jatkuivat kaivamattomalle alueelle. Näiden ruutujen kaivamista ei sen tähden jatkettu, vaan tutkimus siirrettiin toiseen kertaan.

Alkuvaiheessa rökkiön 700 kiveys oli näyttänyt n. 5x4 m:n laajuiselta, mutta alempana se pieneni vahvasti koillisen puolelta, kunnes kiveystä ja tummaa maata oli vain suurten kivien rajaamalla alueella, jonka koko oli n. 4x3-3,5 m. Silmäkiven pohjoispuolelle kootun kivilatomuksen paksuus oli n. 35-40 cm, ja suurin osa löydöksiä tuli siitä tai silmäkiven itäpuolisten isojen kivien välistä tai alta.

Palanutta luuta oli tässä rökkiössä äärimmäisen vähän. Vajaa 10 g (23607:204,213) löydettiin välittömästi silmäkiven pohjoispuolelta, ja lisäksi saatiin aivan luoteiskulmalta vähän toistakymmentä grammaa (23607:354,362). Seulottaessa silmäkiven juurelta kerättyä maata kertyi lisäksi 7 g (23607:226). Rautakuonaa sen sijaan oli valtavasti. Suurten kivien väliseltä vajaan kolmen neliömetrin alueelta sitä saatiin talteen lähes 14 kg ja lisäksi suurten kivien ympäriltä ja alta yli 16,5 kg. Paikoin kivien välit oli täytetty pelkällä kuonalla.

Saviastianpaloja oli runsaimmin silmäkiven länsilaidalla sen ja tällä reunalla olleiden suurten kivien välissä (23607:199-201,203) sekä rökkiön koilliskulmalla olleen suuren kahtia haljenneen kiven ympäristössä (23607:212,214,219,220). Yhteensä niitä saatiin talteen vajaa puoli kiloa. Ainoa metalliesine tämän rökkiön vaiheilta oli jonkinlainen rautahela (23607:190), joka oli ollut kiinnitettynä kahdella naulalla johonkin puuesineeseen. Se löydettiin multakerroksesta rökkiön länsilaidalta, eikä sen esihistoriallisuus ole mitenkään varmaa.

R u u m i s h a u d a t

Hauta 720

Sijainti 132/82	Karttasivu(t) 26
Suunta WNW-ESE	Valokuva(t) 27, 37
Koko n. 200x95 cm, pohj. 140x50-70 cm	Löydökset 23607:391-394
Syvyys n. 60 cm	

Hauta sijaitsi kaivausalueen luoteiskulmassa, missä mullansekaista pintamaata oli 15-20 cm ja sekaista kerrosta n. 10 cm. Sitä oli rikottu kahta pyöreähköä kuoppaa kaivettaessa. Haudan luoteispään päällä oli halkaisijaltaan 40 cm:nen kivi. Hautakuoppa oli kaivettu kahden suuren kiven väliin, ylempänä se näytti leveähköltä ja pyöristyväkulmaiselta, mutta pohjalla se oli selvästi leveämpi luoteispäästä. Pohja oli jokseenkin tasainen. Kaakkoispäässä oli yksi pronssispiraali (23607:391), ja lisäksi löydettiin täytemaasta saviastianpaloja, palanutta luuta ja rautakuonaa.

Hauta 721

Sijainti 138/78	Karttasivu(t)	27
Suunta SSW-NNE	Valokuva(t)	22-24
Koko 125x60 cm	Löydökset 23607:395-397	
Syvyys n. 60 cm		

Hauta oli kaivettu rökkiön 698 länsireunan läpi, niin että tämä oli rikkoutunut. Pintakerrosta oli paikalla n. 15 cm ja sekaista maata jokseenkin saman verran. Haudan täytemaassa oli joitakin hajallisia kiviä ja sen koillispuolella suurehko kivi, joka kuitenkin ei ollut paikalle asetettu. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen ja pohjalta kivinen. Täytemaasta tavattiin muutamia saviastianpaloja ja rautakuonamöykky.

Hauta 722

Sijainti 137/78	Karttasivu(t)	27
Suunta SSW-NNE	Valokuva(t)	22-24
Koko n. 180x85 cm, pohj. 155x75 cm	Löydökset 23607:398-403	
Syvyys 90-100 cm		

Hauta sijaitsi edellisen länsipuolella ja näiden kahden haudan välissä oli säilynyt pieni kaistale rökkiön 698 reunan kiveystä, josta varmaankin olivat peräisin myös haudan täytemaasta tavatut kivet. Hautakuoppa oli kaivettu pienen hiilialueen läpi, se oli pyöristyväkulmainen ja pohjalta kivinen. Länsireunalta tavattiin rautapiikki (23607:398), keskivaiheilla oli parissa kohtaa maatonutta luuta (23607:401,402) ja täytemaasta löydettiin saviastianpala, muutama palanut luunsiru ja rautakuonaa (23607:399,400,403).

Hauta 723

Sijainti 135/78	Karttasivu(t)	29
Suunta NW-SE	Valokuva(t)	23, 25
Koko 180x65-95 cm, pohj. 155x55-65 cm	Löydökset 23607:404-405	
Syvyys 80-85 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen keskivaiheilla, missä pintakerroksia oli n. 25 cm ja sekaista maata 10-15 cm. Hautakuoppa erottui aluksi huomattavan tummana epämääräisenä läikkänä, mutta oli alempana pyöristyväkulmainen ja jonkin verran kaakkoispäähän levenevä. Se oli tehty hautojen 745 ja 746 päälle. Pohja oli tasainen. Hautaus oli esineetön ja täytemaastakin löydettiin vain piinsiru ja vähän rautakuonaa.

Hauta 724

Sijainti 134/77	Karttasivu(t)	28
Suunta WNW-ESE	Valokuva(t)	21, 25
Koko ain. 170x80 cm, pohj. n. 140x65 cm	Löydökset 23607:406-408	
Syvyys 90-100 cm		

Hauta sijaitsi edellisen eteläpuolella, missä pintakerroksia oli 15-20 cm ja sekaista maata lähes 20 cm. Se oli rikkoutunut hautaa 725 tehtäessä. Hautakuopassa, jossa oli pyöreähköt kulmat ja luoteeseen kallistuva pohja, oli muutamia hajallisia kiviä ja vähän hiiltä. Hautaus oli esineetön, täytemaasta tavattiin saviastianpala, palanut luunsiru ja rautakuonaa.

Hauta 725

Sijainti 135/76	Karttasivu(t)	28
Suunta NNW-SSE	Valokuva(t)	21, 25
Koko ? x 80 cm	Löydökset 23607:409-410	
Syvyys n. 85 cm		

Hauta sijaitsi edellisestä kaakkoon ja oli tehty sen sekä hautojen 746 ja 751 päälle. Paikalla oli pintamaata n. 20 cm ja sekaista kerrosta 10-15 cm. Vain haudan luoteispää kaivettiin, jotta ei turmeltaisi hautaa 751, joka jatkui kaivausalueen ulkopuolelle. Haudan tutkittu pää oli pyöristytvä ja pohja tasainen. Täytemaassa oli rautakuonaa ja kvartsinpala.

Hauta 726

Sijainti 136/79	Karttasivu(t)	29
Suunta NNW-SSE (melkein N-S)	Valokuva(t)	23, 24
Koko n. 205x75 cm, pohj. n. 180x50 cm	Löydökset 23607:411-417	
Syvyys 70-90 cm		

Hauta sijaitsi edellisistä koilliseen ja se oli tehty hautojen 727, 730, 744 ja 745 päälle. Sen kohdalla oli pintakerroksia n. 25 cm ja sekaista maata saman verran. Pyöreäpäisen hautakuopan eteläpäässä oli muutamia hajallisia kiviä ja pohja oli kivien vuoksi epätasainen. Täytymaassa oli raudanpaloja, saviastianpaloja, palanutta luuta, rautakuonaa ja kiekkokivi. Hautaus oli esineetön.

Hauta 727

Sijainti 135/80	Karttasivu(t)	29
Suunta WNW-ESE	Valokuva(t)	23-26
Koko 200x90 cm, pohj. 165x60 cm	Löydökset 23607:418-422	
Syvyys 100-110 cm		

Hauta oli rikkoutunut kaakkoispäästään hautaa 726 tehtäessä ja se oli kaivettu hautojen 730, 738 ja 745 päälle. Paikalla oli pintakerroksia 20-25 cm ja sekaista maata saman verran. Hautakuoppa oli pyöreäpäinen ja pohjalta kivinen. Täytymaasta löydettiin rautavartaan katkelmia, saviastianpala, palanutta savea ja luuta, hiiltä ja rautakuonaa.

Hauta 728

Sijainti 132/80	Karttasivu(t)	26
Suunta SW-NE	Valokuva(t)	25-28
Koko n. 190x75 cm, pohj. 150x50 cm	Löydökset 23607:423-424	
Syvyys 90-100 cm		

Hauta sijaitsi edellisistä länteen ja sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 729, 734 ja 738. Paikalla oli pintakerroksia 20-25 cm ja sekaista maata 15-20 cm. Hautakuoppa oli pyöreäpäinen ja pohjasta tasainen. Täytymaassa oli muutamia hajallisia kiviä, hiiltä, rautakuonaa ja pari palanutta savinöykkyä. Hautaus oli esineetön.

Hauta 729

Sijainti 131/80	Karttasivu(t)	26
Suunta NW-SE	Valokuva(t)	25-28
Koko ain. 175x75 cm, pohj. n. 165x60 cm	Löydökset 23607:425-427	
Syvyys n. 90 cm		

Hauta oli poikittain haudan 728 alla ja sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 734 ja 738. Sen kohdalla oli pintakerroksia 20-25 cm ja sekaista maata n. 15 cm. Hautakuopan SE-pää oli pyöristynyt, toisen pään muotoa rajoitti suuri kivi. Pohja oli hieman epätasainen. Täytelmästä löydettiin saviastianpaloja, palanutta luuta ja rautakuonaa, mutta hautaus oli esineetön.

Hauta 730

Sijainti 135/81	Karttasivu(t)	29-30
Suunta NW-SE (tai SE-NW)	Valokuva(t)	21, 23-24
Koko n. 270x70 cm	Löydökset 23607:428-438	
Syvyys 70-80 cm		

Hauta sijaitsi haudan 727 koillispuolella, ja sitä oli jonkin verran rikottu hautoja 726 ja 727 tehtäessä. Pintakerroksia oli paikalla 20-25 cm ja sekaista maata n. 15 cm. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä ja pyöristynyt kulmainen. Sen luoteispään päälle oli asetettu halkaisijaltaan n. 60 cm:nen kivi. Haudan kaakkoispää oli sattunut parin ison maakiven kohdalle ja pohja oli muutenkin kivinen, joten hautakuoppa oli alempana hyvin epäsäännöllisen muotoinen. Haudan itäkulmassa oli keihäänkärki, jonka huippu tuli esiin n. 20 cm pohjaa ylempänä (23607:430). Haudan keskivaiheilla oli rautaisen paimensauvaneulan katkelmia (23607:429) ja rautainen vyön pätehele (23607:432) sekä rautaesineiden katkelmia (23607:428,431,433). Täytelmästä oli saviastianpaloja (23607:434), palanutta luuta, rautakuonaa ja kivilajiskos. Vainajasta oli jäljellä vain vähän maatonut luutönnää haudan keskivaiheilla aivan koillisreunalla. Minkäänlaisia puujälkiä ei tavattu, ja arkku tai kammio olisi tuskin sopinutkaan epämuotoiseen hautakuoppaan.

Hauta 731

Sijainti 131/79	Karttasivu(t)	34
Suunta SSW-NNE	Valokuva(t)	35, 36, 39
Koko n. 70x45 cm	Löydökset 23607:439-442	
Syvyys n. 80-85 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen länsiosassa ja se oli rikkoutunut hautaa 732 tehtäessä. Pintakerroksia oli paikalla n. 15 cm ja sekaista maata n. 25 cm. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen ja pohja oli lounaaseen viettävä. Täytymaasta tavattiin saviastian reunapala (23607:439), palanut savenpala, pari sirua palanutta luuta ja rautakuonaa, mutta hautaus oli esineetön.

Hauta 732

Sijainti 130/78	Karttasivu(t)	34
Suunta SW-NE	Valokuva(t)	35, 36, 39
Koko n. 125x60-65 cm	Löydökset 23607:443-445	
Syvyys n. 90 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen länsiosassa, missä pintakerroksia oli n. 15 cm ja sekaista maata n. 25 cm. Sitä tehtäessä oli vahingoitettu hautoja 731 ja 740 ja sitä itseään taas oli rikottu hautaa 733 tehtäessä. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen ja pohjasta kivien vuoksi epätasainen. Täytymaasta löydettiin pari saviastianmurua, rautakuonaa ja piinsiru.

Hauta 733

Sijainti 130/78	Karttasivu(t)	34
Suunta SW-NE	Valokuva(t)	35, 36, 39
Koko n. 70x50 cm		
Syvyys n. 75 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen läntisimmässä osassa hautojen 732 ja 740 päällä, eikä sen alue erottunut näistä ennen kuin aivan kaivauksen loppuvaiheessa. Sen kohdalla oli pari kiveä, jotka tuskin olivat tarkoituksella asetettuja. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Täytymaassa oli hiiltä ja rautakuonaa, joka on luetteloitu haudan 740 löytöjen yhteydessä.

Hauta 734

Sijainti 132/79	Karttasivu(t)	26
Suunta SSW-NNE	Valokuva(t)	25-28
Koko n. 250x85 cm, pohj. 245x40-65 cm	Löydökset ?	
Syvyys n. 85 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen länsiosassa ja se oli jäänyt suurimmaksi osaksi haudan 728 alle. Pintakerroksia oli paikalla 20-25 cm ja sekaista maata 15-20 cm. Haudan lounaispäässä oli halkaisijaltaan 40-senttinen päätykivi ja muutamia pienempiä kiviä. Hautakuoppa oli koillispuolelle ja pohjaan kapeneva ja jokseenkin teräväkulmainen. Vähäiset täytemaalöydökset on luetteloitu haudan 728 yhteydessä.

Hauta 735

Sijainti 132/74	Karttasivu(t)	31, 32
Suunta WNW-ESE	Valokuva(t)	29-31, 36, 38
Koko n. 380x100 cm	Löydökset 23607:446-450	
Syvyys 60-65 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen etelärajalalla, missä pintakerroksia oli 15-20 cm ja sekaista maata 20-30 cm. Se oli rikkoutunut hautoja 741 ja 743 tehtäessä. Haudan kaakkoispään päällä oli suurehko kivi ja joukko pienempiä kiviä, ja sen koillislaidalla oli muutamia kiviä pystyasennossa, joten mahdollisesti siinä on alkuaan ollut myös pitkittäinen rivikiveys, joka on rikkoutunut myöhempiä hautoja tehtäessä. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä ja pyöristävänkylmainen, pohja oli kivinen. Varsinkin pohjan kaakkoispäässä ja koillisreunalla oli selviä puujälkiä, joten haudassa on pohjan epätasaisuudesta huolimatta ollut puuvuoraus. Täytemaassa oli hiiltä, rautakuonaa ja saviastianpaloja, ja haudan itäkulmasta löydettiin rautainen keihäänkärki (23607:446). Jokseenkin haudan keskellä sijainneen suuren pohjakiven päällä oli pronssinen hevosenkenkäsolkki (23607:447), joka oli nurin päin ja näytti siltä, että se ei ollut alkuperäisessä asemassaan, mm. soljen rautaisen neulan kaikki osat eivät olleet tallella. Vainajasta ei tavattu mitään jäännöksiä, ja puuvuorauskaan ei ollut säilynyt haudan luoteispäässä, mikä luultavasti johtui hautakuopan poikkeuksellisesta mataluudesta. Haudan pohjalle sattuneet suuret kivet olivat ilmeisesti tähän synä.

Hauta 736

Sijainti 128/77	Karttasivu(t)	33
Suunta lähes W-E	Valokuva(t)	32-33
Koko 265x60-100 cm, pohj. 220x40-60 cm	Löydökset 23607:451-454	
Syvyys 100-105 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen läntisimmässä osassa, missä pintamaata oli n. 20 cm ja sekaista maata n. 30 cm. Sen länsipään päällä oli 60 cm:n korkuinen kivi. Hautakuoppa oli itään levenevä, pohjaan kapeneva ja pohjasta pyöristynvä ja hieman muodoton. Täyttemaasta löydettiin helmi (23607:451), katkelmallinen pronssihela (23607:452), saviastianpaloja ja rautakuonaa.

Hauta 737

Sijainti 134/82	Karttasivu(t)	29
Suunta WNW-ESE	Valokuva(t)	-
Koko 90x50-55 cm	Löydökset 23607:455	
Syvyys n. 55 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen pohjoislaidalla, missä pintakerroksia oli n. 15 cm ja sekaista maata n. 30 cm. Sitä tehtäessä oli hieman rikottu hautaa 730. Haudan keskiosan päällä oli 40-45 cm:nen kivi, jonka alla oli hiiltä. Hautakuoppa oli pyöristynväkulmainen ja tasapohjainen ja siitä löydettiin vain yksi saviastianpala.

Hauta 738

Sijainti 133/79	Karttasivu(t)	26
Suunta WNW-ESE	Valokuva(t)	25-28
Koko ain. 240x160 cm, pohj. 225x85-90 cm	Löydökset 23607:456-467	
Syvyys 90-100 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen keskivaiheilla, missä pintakerroksia oli 20-25 cm ja sekaista maata 15-20 cm. Sen luoteispäätä oli rikottu hautoja 728, 729 ja 734 tehtäessä, ja sen päälle oli kaivettu jonkin pylvään kuoppa, jonka pohja oli aivan tasainen ja lähes 50 cm haudan pohjaa syvempänä. Haudan säilyneen kaakkoispään päällä oli halkaisijaltaan 30-60 cm:nen kivi ja reunoilla jäännöksiä 80 cm:n levyisestä puurakenteesta. Pohjalta, joka oli hieman

luoteeseen viettävä, löydettiin esiliinan helmakoristeen katkelma (23607:459) ja pronssinen spiraalisormus (23607:460). Tolpan kuopasta ja haudan täytemaasta tavattiin pronssispiraaleja (23607:457), rautaesineiden katkelmia (23607:456,458), saviastianpaloja, palanutta luuta ja rautakuonaa (23607:461-467). Tolpan kuopassa, joka ylhäältä oli huomattavan laaja mutta pohjalta läpimitaltaan vain n. 50 cm, oli runsaasti hiiltä, kiviä ja eläimen hammas, jota kuitenkin ei saatu talteen.

Hauta 739

Sijainti 133/78	Karttasivu(t)	34
Suunta SSW-NNE	Valokuva(t)	34-36, 38, 39
Koko 135x80 cm, pohj. 135x55 cm	Löydökset 23607:468-472	
Syvyys n. 90 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen keskivaiheilla, missä pintakerroksia oli n. 15 cm ja sekaistamaata 25-30 cm. Se oli tehty haudan 740 koilliskulman päälle. Haudan lounaispäädyssä oli pari läpimitaltaan 30-50 cm:stä kiveä. Hautakuoppa oli soikeahko, jokseenkin tasapohjainen, ja sen koillispuolella oli puujälkiä. Siitä tavattiin jonkin eläimen jäännöksiä (23607:469-470), hioimen katkelma (23607:472), saviastianpala ja rautakuonaa.

Hauta 740

Sijainti 131/77	Karttasivu(t)	34, 35
Suunta lähes W-E	Valokuva(t)	35-36, 38-47
Koko 320x160 cm, pohj. 300x110-115 cm	Löydökset 23607:473-507	
Syvyys 80-90 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen länsiosassa, missä pintakerroksia oli n. 15 cm ja sekaistamaata 25-30 cm. Sitä oli rikottu hautoja 731-733 ja 739 tehtäessä, mutta yksikään näistä haudoista ei ulottunut aivan sen pohjaan asti, ei myöskään haudan länsipäässä ollut saven, kivien ja hiilen täyttämä kuoppa, josta löydettiin kiekkokivi (23607:505). Sen sijaan haudan itäpäässä ollut toinen noki- ja kivialue jatkui haudan pohjaa syvemmälle. Haudan länsipään päällä oli yli metrinen kivenjätkäle, joka ulottui maanpintaan asti. Koska se voitiin vierittää haudan päältä vasta sitten, kun kaikki ympäristön haudat oli kaivettu, jäi tämän haudan

kaivaminen viimeiseksi. Hautakuoppaa rajasivat kummaltakin sivulta isot maakivet, mutta muuten se oli tasaleveä ja pyöristyväkulmainen, pohjan keskiosasta syvin. Se oli kauttaaltaan puulla vuorattu. Kammion pituus oli n. 320 cm ja leveys 140 cm. Puujäljet ulottuivat paikoin 35 cm:n korkeuteen pohjasta. Rakennelma kapeni pohjaan, joka oli 110 cm:n levyinen. Ihmisen hammas (23607:502) löytyi haudan keskivaiheilta läheltä itäpään kuoppaa, ja länsipäässä oli hieman luutöhnää, mutta muutoin vainaja oli täysin maatonut. Eteläsivulla, lähes keskellä hautaa oli suuri keihäänkärki (23607:487), ja toinen (23607:493) löydettiin kohdasta, jonka päällä oli ollut suunnaton päätykivi. Viimeksi mainittuun keihäänkärkeen kuuluvaa vartta pronssirenkaineen (23607:488) löydettiin läheltä suurempaa keihäänkärkeä. Osittain päätykiven alla olivat olleet myös keritsimet (23607:477) ja saviastia (23607:478). Näistä n. 20 cm kaakkoon tavattiin veitsi (23607:480), jonka varttakin oli säilynyt. Tästä n. 30 cm keskustaan oli pronssisolki (23607:481), joka oli maassa nupit alaspäin. Haudan pohjoissivulla, kahva itään suunnattuna, oli miekka (23607:490) kyljellään, ja sen kahvan lähetyviltä tavattiin tulusrauta (23607:489), kun taas kasa piinpaloja (23607:498) löydettiin tästä puolisen metriä keskustaan, yksi paloista vieläkin kauempaa. Spiraalisormus (23607:476) oli eteläsivun keskivaiheilla, toinen (23607:494) saviastian vieressä. Rautanauloja tavattiin haudan eteläsivulta kolme (23607:491,492,496), pohjoissivulta vain yksi (23607:495) ja sen lähetyviltä pieniä rautahilseitä (23607:497). Haudan pintakerroksista löydettiin rautalevyn kappale (23607:473), helmi (23607:474) ja hopearahan pala (23607:475). Täyttemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea ja luuta ja rautakuonaa. Haudan läpi kaivetun kuopan pohjalta tavattiin saviastianpala ja rautakuonamöykky (23607: 506,507).

Hauta 741 (lounaisin osa kaivamatta)

Sijainti 131/74	Karttasivu(t)	31
Suunta SSW-NNE	Valokuva(t)	29-31, 38
Koko ? x 50-55 cm	Löydökset 23607:508-512	
Syvyys 85-105 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen etelälaidalla, missä pintakerroksia oli 15-20 cm ja sekaistamaata 20-30 cm. Se oli kaivettu hautojen 735 ja 743 päälle. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen, pohjasta lounaaseen viettävä. Siitä löydettiin spiraali (23607:508), rautaveitsi (23607:509), rautakuonaa ja eläimen luita ja hampaita (23607:510,511).

Hauta 742

Sijainti 127/76	Karttasivu(t)	33
Suunta WSW-ESE	Valokuva(t)	33
Koko n. 95x40 cm	Löydökset 23607:513	
Syvyys n. 60 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen läntisimmässä osassa, missä pintakerroksia oli n. 20 cm ja sekaista maata n. 30 cm. Sen pohjoissivu oli rikkoutunut hautaa 736 tehtäessä. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen ja pohjasta tasainen. Täytemaasta löydettiin rautakuonaa.

Hauta 743

Sijainti 131/75	Karttasivu(t)	31
Suunta WNW-ESE	Valokuva(t)	31
Koko n. 145x75 cm	Löydökset 23607:514	
Syvyys n. 75 cm		

Hauta sijaitsi kaivausalueen etelälaidalla, missä pintakerroksia oli 15-20 cm ja sekaista maata 20-30 cm. Se oli tehty haudan 735 keskiosan päälle ja se oli rikkoutunut hautaa 741 tehtäessä. Haudan luoteispäässä oli muutamia kiviä ja näiden välissä hiiltä. Hautakuoppa oli soikeahko ja pohjasta pyöristyvää. Täytemaasta löydettiin kaksi saviastianpalaa.

Hauta 744

Sijainti 136/78	Karttasivu(t)	29
Suunta SW-NE	Valokuva(t)	-
Koko n. 80x35 cm	Löydökset 23607:413 ?	
Syvyys 70-75 cm		

Hauta sijaitsi lähellä röykkiötä 698, missä pintakerroksia oli n. 25 cm ja sekaista maata jokseenkin saman verran. Se oli ilmeisesti kaivettu haudan 745 päälle ja se sivusi hautoja 722 ja 746, kun taas hautaa 726 kaivettaessa sen luoteissivu oli rikottu. Kaikesta tästä johtuen hauta kyettiin erottamaan vasta hyvin myöhäisessä kaivausvaiheessa. Hautakuoppa oli pyöreäkulmainen ja pohjasta pyöristyvää. Rautaesineen katkelma (23607:413) on löydetty tämän ja haudan 726 rajalta.

Hauta 745

Sijainti 136/78	Karttasivu(t)	29
Suunta NW-SE	Valokuva(t)	21, 23, 24
Koko 275x85 cm ?	Löydökset 23607:515-518	
Syvyys n. 65 cm		

Hauta sijaitsi lähellä röykkiötä 698, missä pintakerroksia oli n. 25 cm ja sekaista maata n. 20 cm. Se oli pahasti tuhoutunut myöhempiä hautoja tehtäessä. Ainakin haudat 726, 727 ja 744 olivat sen päällä, mahdollisesti myös hauta 723. Tätä tehtäessä taas oli hiukan leikkattu haudan 730 lounaissivua. Hautakuoppa on ollut pitkä, kapeahko ja pyöristyväkulmainen, pohja mahdollisesti hieman kaakkoon viettävä. Koska hauta 727 oli tehty lähes suoraan tämän päälle, vain eteläisin kulmaus oli säilynyt. Siitä löydettiin kirveenterä (23607:515) ja joitakin saviastianpaloja (23607:516,517). Haudan lounaislaidalla melko pinnalla oli rautakuonanöykky (23607:518).

Hauta 746

Sijainti 137/77	Karttasivu(t)	28
Suunta SSW-NNE	Valokuva(t)	-
Koko ain. 150x70 cm	Löydökset 23607:519	
Syvyys n. 70 cm		

Hauta sijaitsi edellisen eteläpuolella, alueella, missä pintakerroksia oli 20-25 cm ja sekaista maata n. 20 cm. Se oli rikkoutunut hautoja 723, 724 ja 725 tehtäessä. Haudan säilyneessä keskiosassa, n. 25 cm pohjaa ylempanä, oli kuuden kiven muodostama halkaisijaltaan 40 cm:nen latomus. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen ja pohjasta tasainen. Täytelmästä löydettiin kivikielkko (? 23607:519).

Helsingissä 29. toukokuuta 1988

Paulo Jussi Lehtoak-Hilander

Eura, Luistari 1987

Karttaluettelo

Sivu

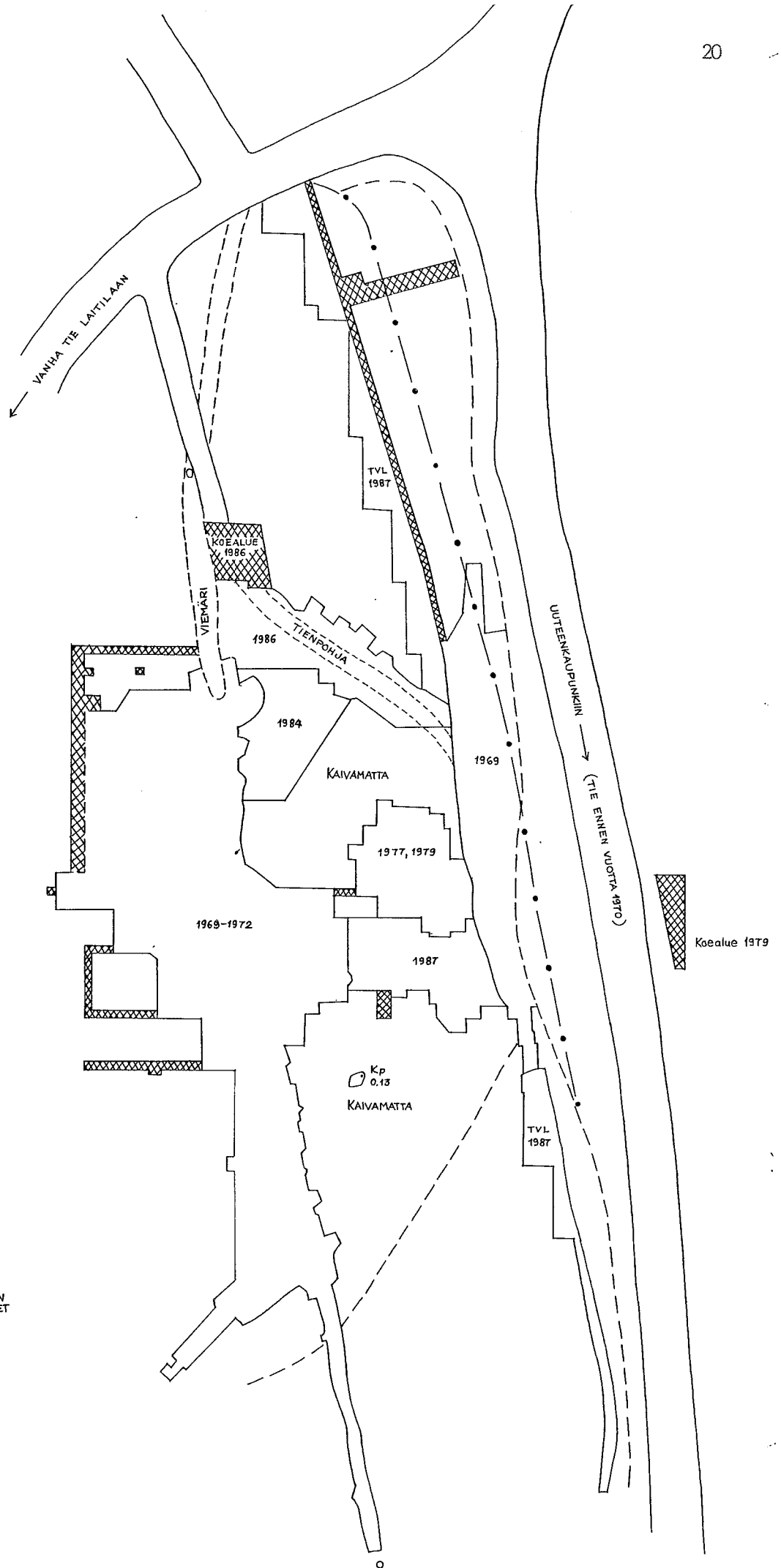
- 20 Yleiskartta, kaivetut alueet 1969-1987
- 21 Yleiskartta vuoden 1987 kaivausalueesta
- 22 Röykkiömäiset latomukset 698-700
- 23 Profiili 141/68 - 142/84
- 24 Profiili 138/78 - 146/78
- 25 Profiilit 141/75 - 147/75 ja 144,80/72 - 144,80/78 (röykkiö 699)
- 26 Haudat 720, 728, 729, 734, 738
- 27 Haudat 721, 722
- 28 Haudat 724, 725, 746
- 29 Haudat 723, 726, 727, 730, 737, 744, 745
- 30 Haudat 730, 745
- 31 Haudat 735, 741, 743
- 32 Hauta 735, löytökerros
- 33 Haudat 736, 742
- 34 Haudat 731, 732, 733, 739, 740
- 35 Hauta 740, löytökerros

Kartoissa käytetyt merkit ovat samoja, jotka on julkaistu Arkeologin kenttätyöt -oppaassa.

EURA-KAUTTUA-LUISTARI
 PIRKKO-LIISA LEHTOSALO-HILANDER 1987
 YLEISKARTTA, KAIVETUT ALUEET 1969-1987

0 10 m

 VUOSIEN 1969-1986 KOEALUEET, JOIDEN KOHDALLA TUTKIMUKSET EIVÄT OLE OLLEET TÄYDELLISIÄ.

EURA-LUISTARI
P.-L. LEHTOSALO-HILANDER 1927
RÖYKKÖMÄISET LÄHTEKSET 648-700
Kp. 2 p. 015 (50 VÄHENTY)

0 100 200 300 400 500 600 700 800 900 1000

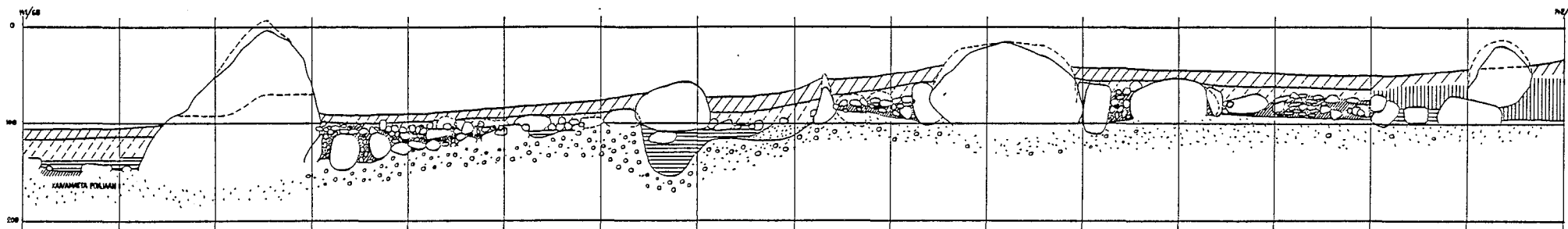

EURA-LUISTARI

P-L. LEHTOSALO-HILANDER 1987

PROFIILI 141/68 - 142/84

KIINTOPISTE 2 pl. 013 - 50

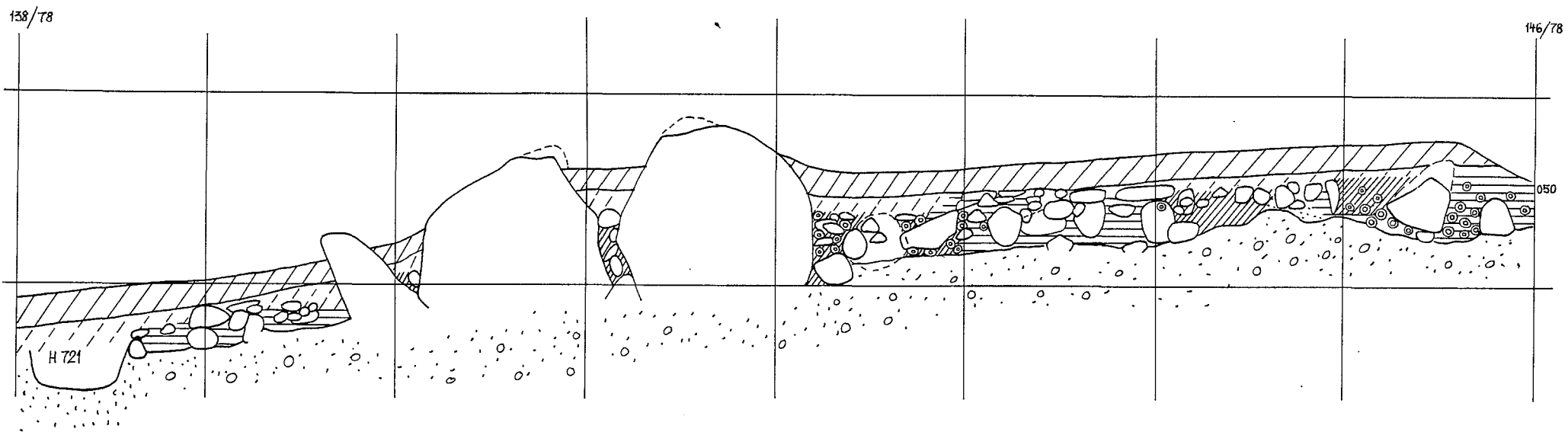

EURA-LUISTARI 1987

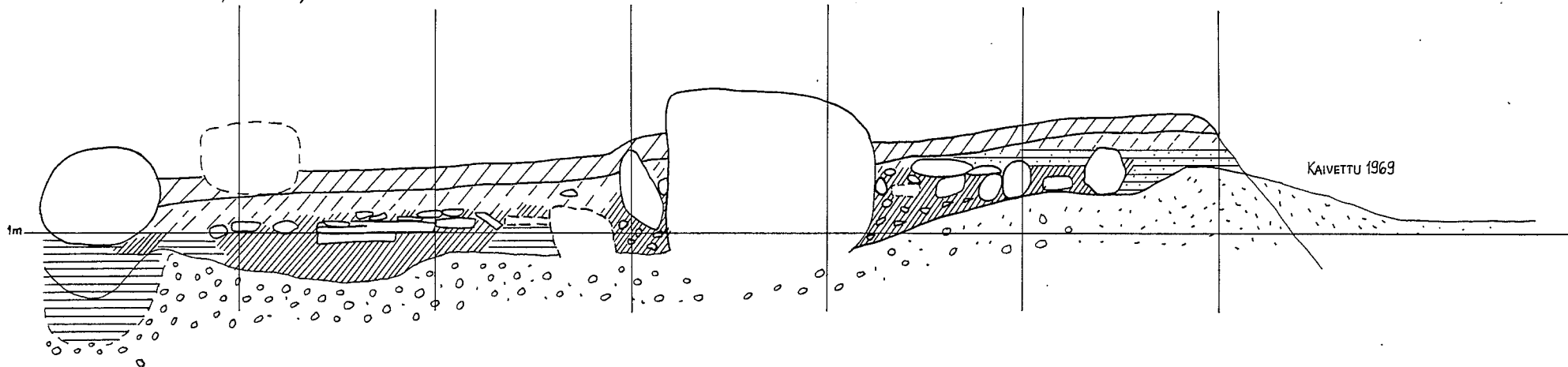
PROFILI 138/78 - 146/78
LEHTOSALO-HILANDER

Kp 2 pl 0.13 (-50, vähennetty)

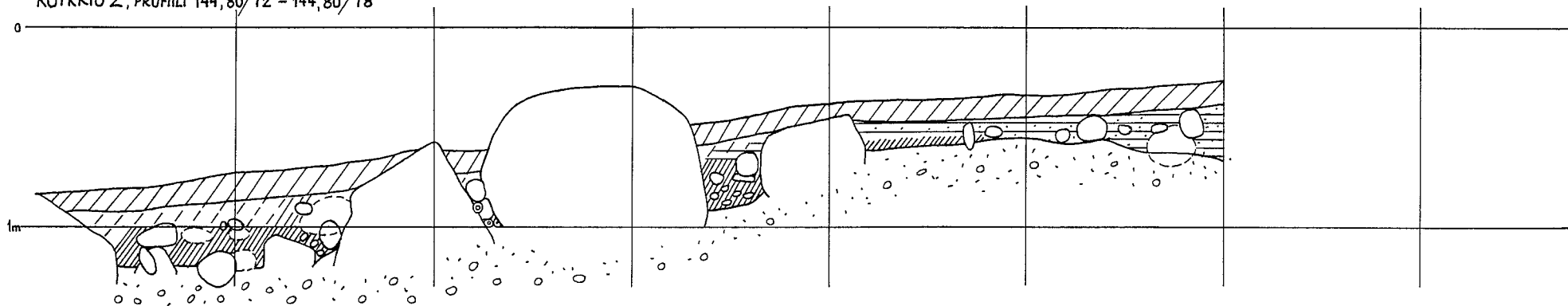
1:20

RÖYKKIÖ 2, PROFILI 141/75 - 147/75

RÖYKKIÖ 2, PROFILI 144,80/72 - 144,80/78

EURA-LUISTARI
P.-L. LEHTOSALO-HILANDER 1987
RÖYKKIÖ 699, PROFIIIT
KP 2 pl 013 (-50 VÄHENNETTY)

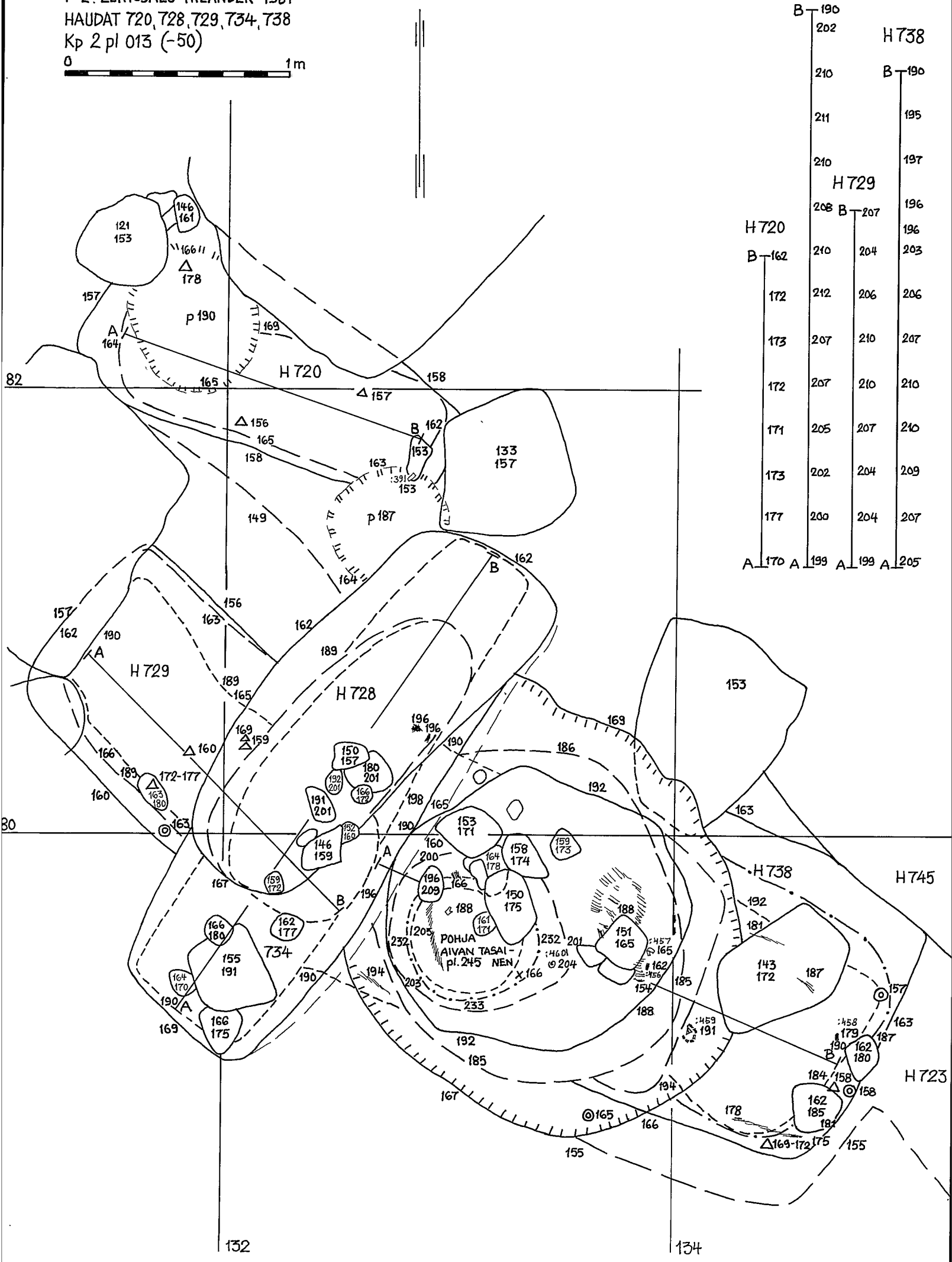
0 1m

EURA-LUISTARI

P-L. LEHTOSALO-HILANDER 1987

HAUDAT 720, 728, 729, 734, 738

Kp 2 pl 013 (-50)

H 728, 734

B	190				
	202				H 738
	210				B 190
	211				195
	210				197
	208				H 729
	207				196
	210	B	207		196
	172		204		203
	173		206		206
	172		210		207
	171		210		210
	173		207		210
	177		205		210
			202		209
			200		207
A	170	A	199	A	199
			204		205

132

134

EURA-LUISTARI

PIRKKO-LIISA LEHTOSALO-HILANDER, 1987

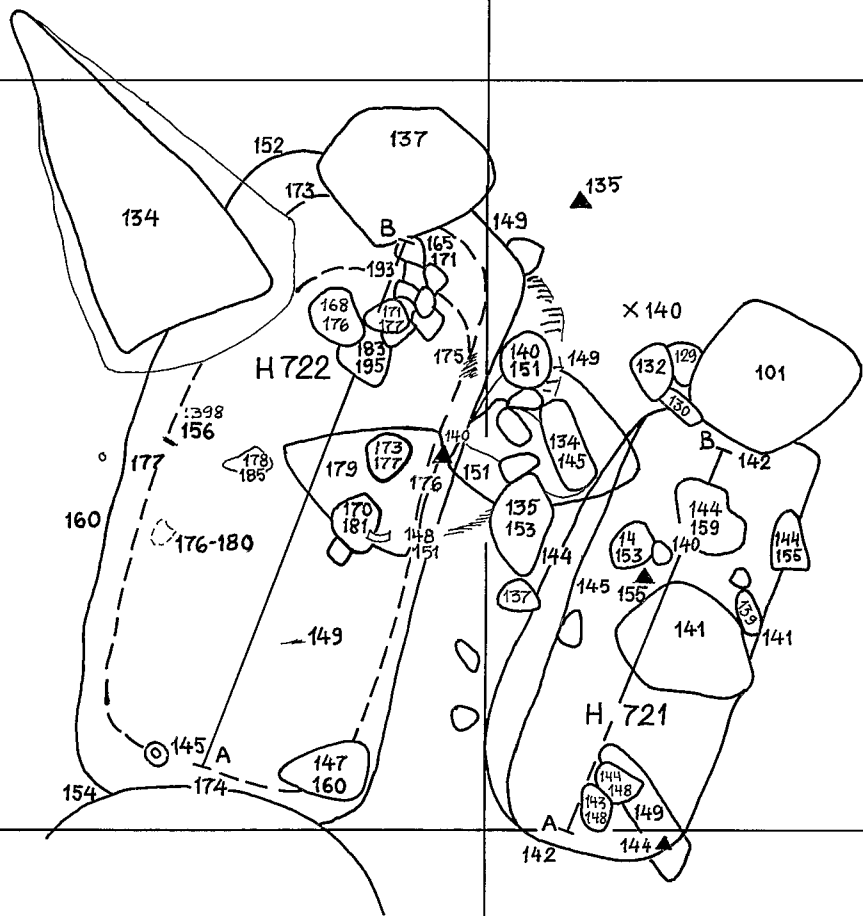
HAUDAT 721, 722

Kp. 2 (013-50)

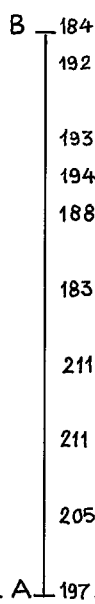

80

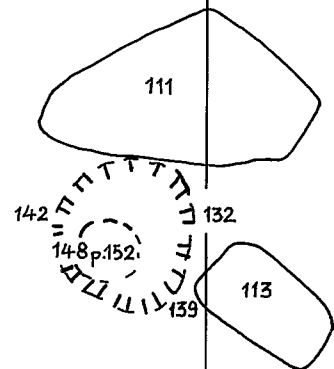
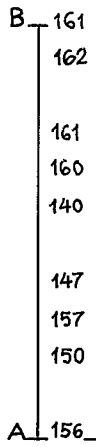
78

H 722

H 721

138

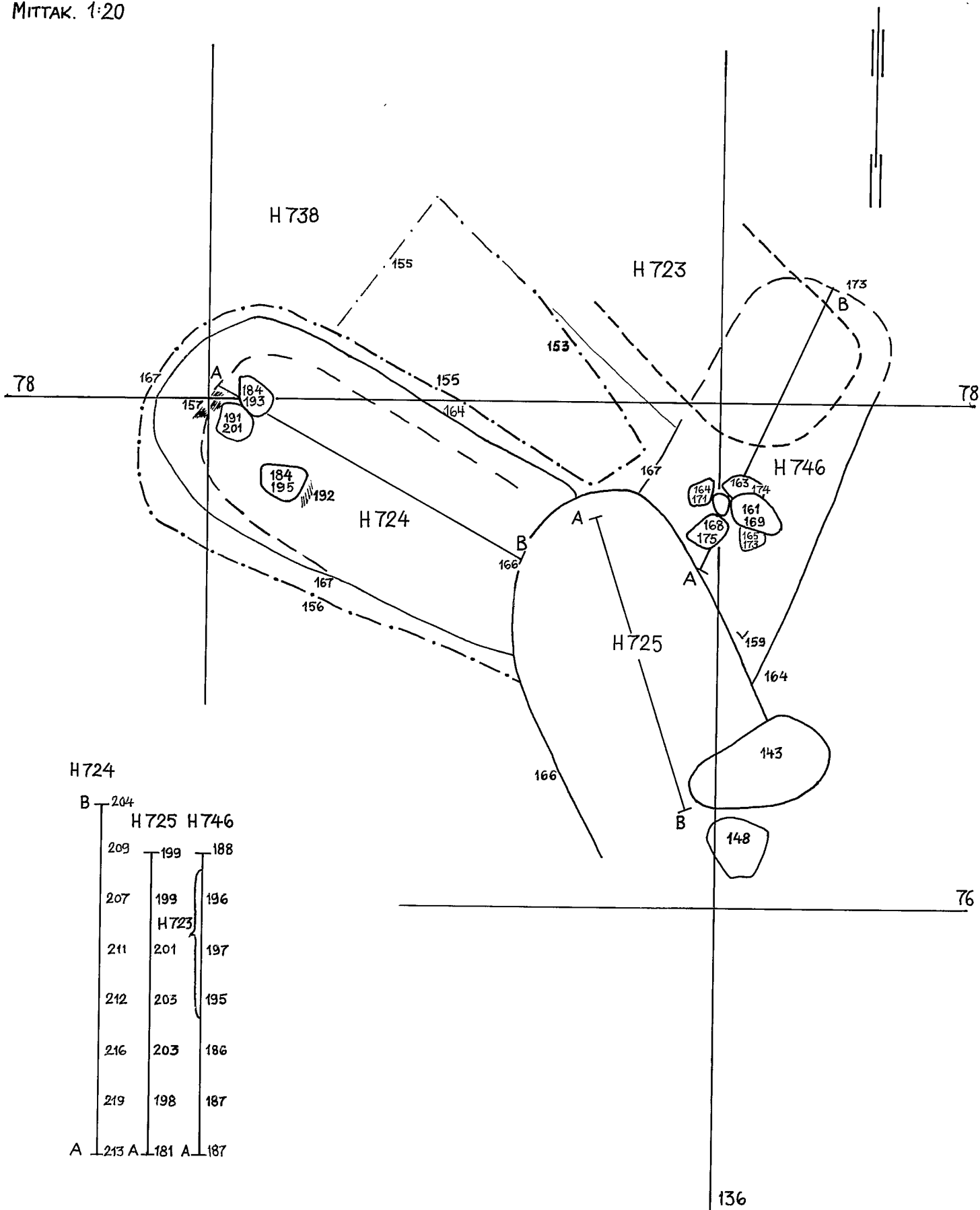
EURA-LUISTARI

P-L. LEHTOSALO-HILANDER 1987

HAUDAT 724, 725, 746

Kp. 2 pl. 0.13 (-50)

MITTAK. 1:20

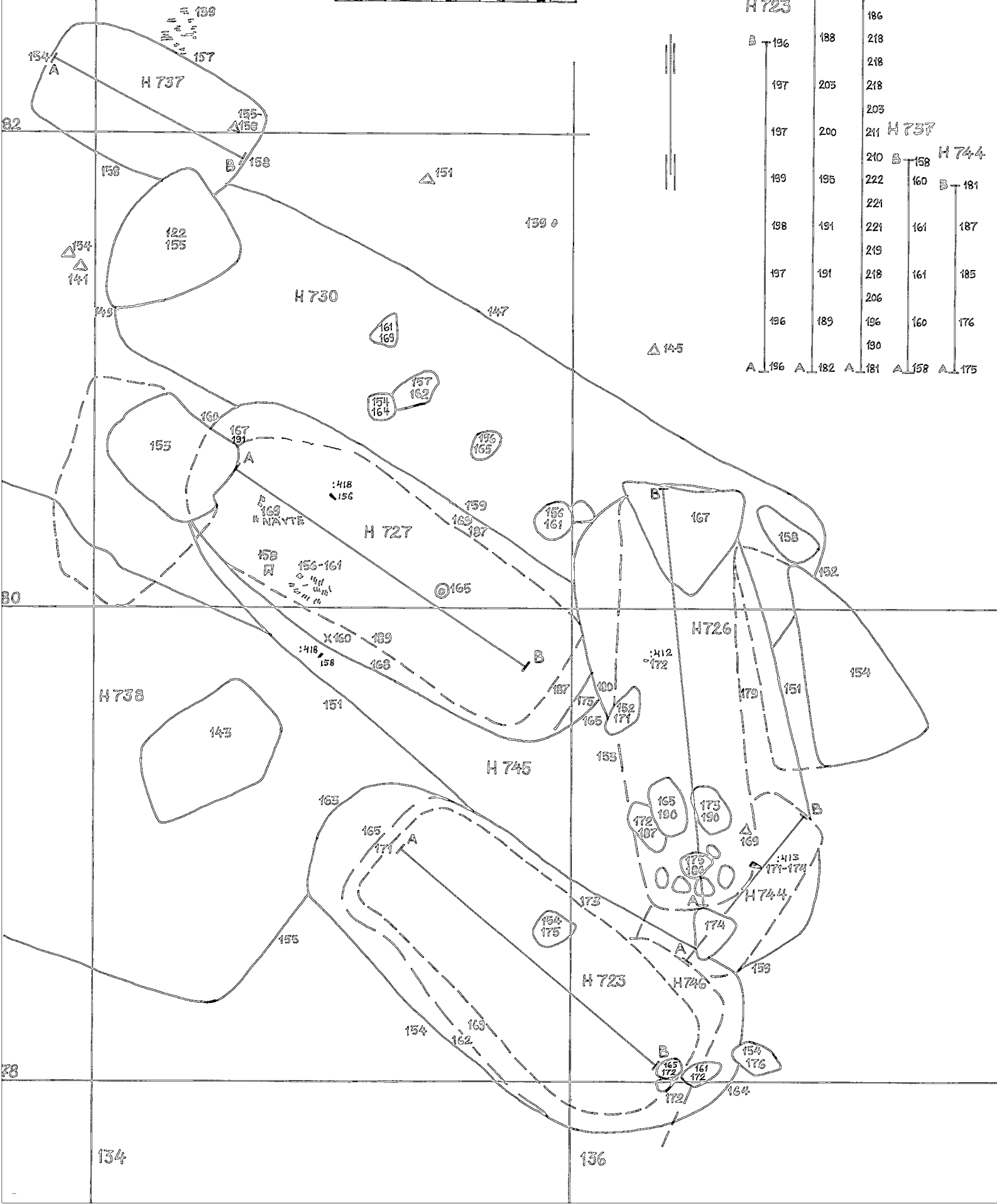
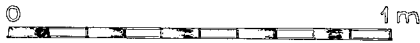

EURA-LUISTARI

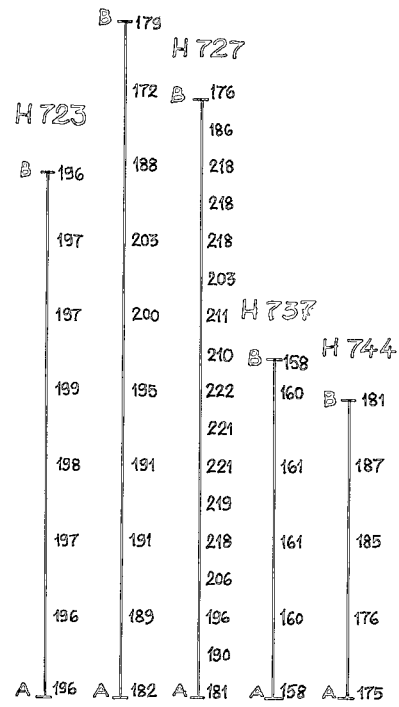
P-L. LEHTOSALO-HILANDER 1987

HAUDAT 723, 726, 727, 730, 737, 744, 745

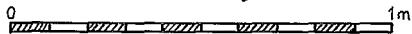
Kp. 2 pl. 013 (-50)

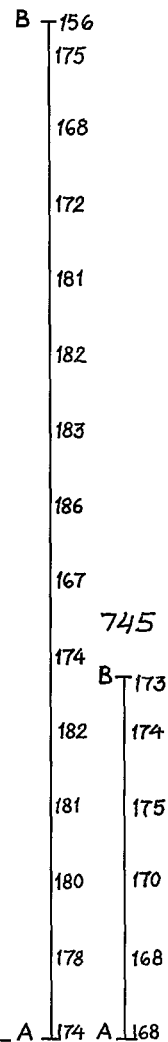
H 726

EURA-LUISTARI
 P-L. LEHTOSALO-HILANDER 1987
 HAUDAT 730, 745
 Kp 2 pl. 013 (-50)

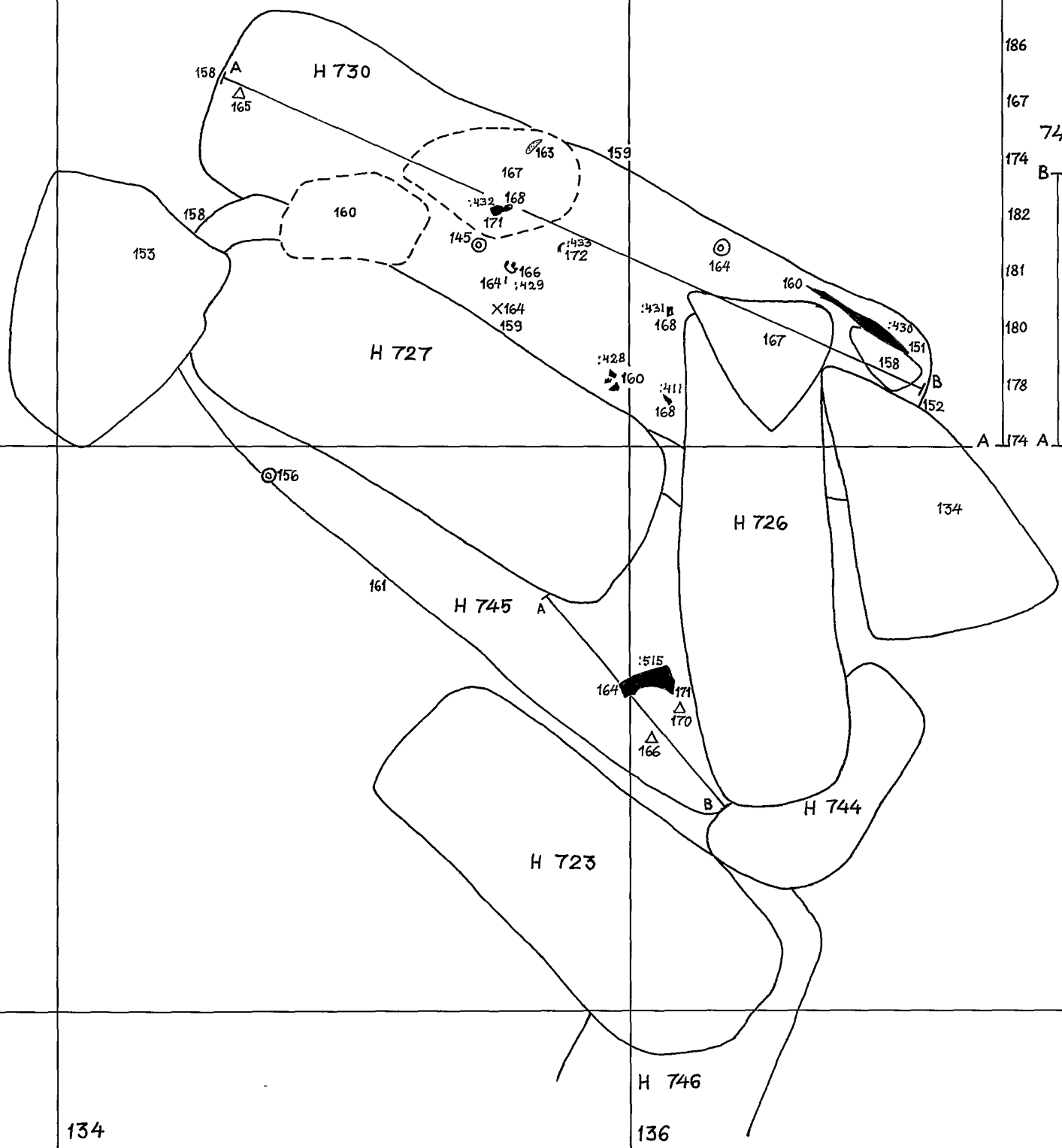
H 730

82

80

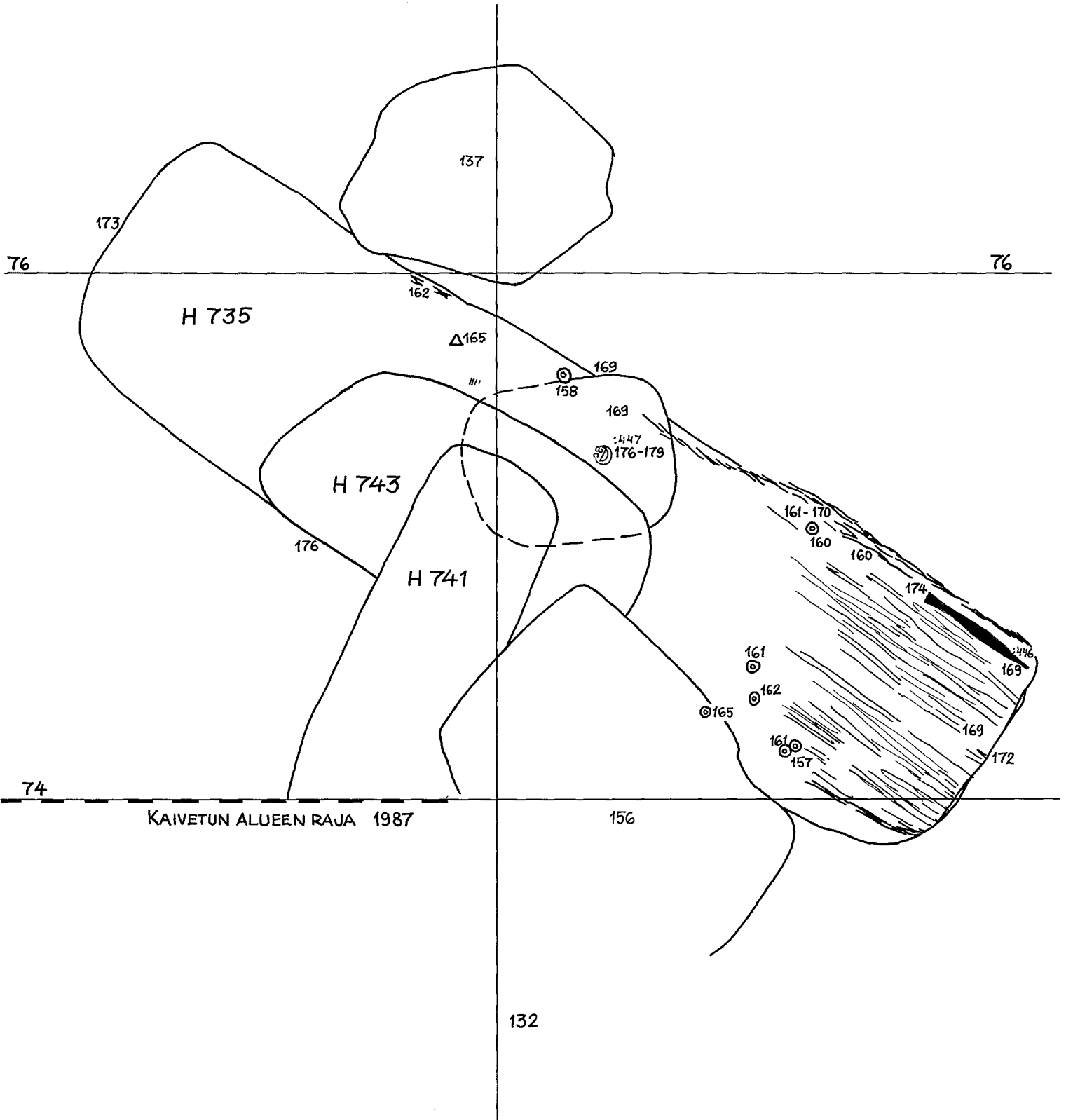
78

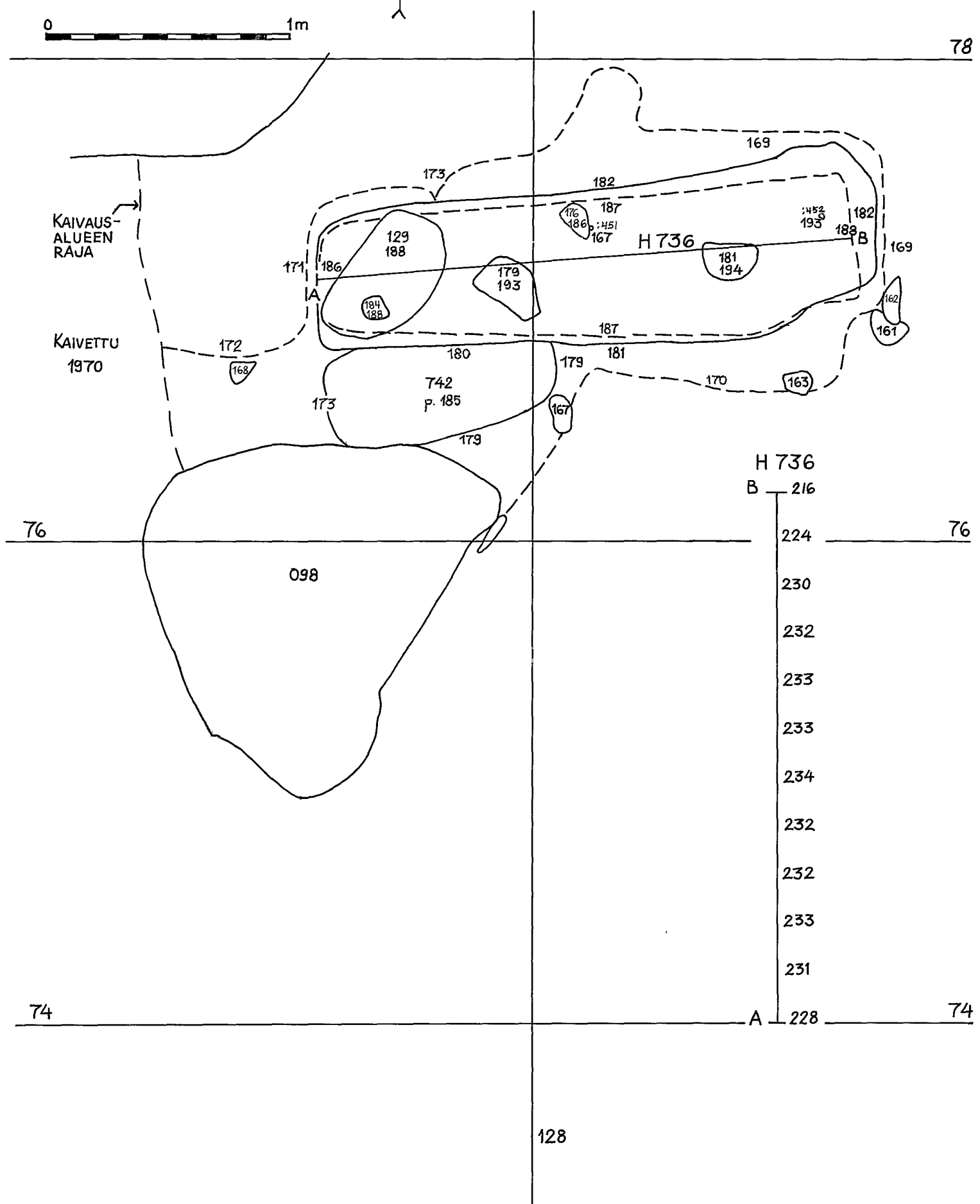
134

136

EURA - LUISTARI
P - L. LEHTOSALO - HILANDER 1987
HAUTA 735
Kp. 2 pl. 013 (-50)

EURA-LUISTARI
 P-L. LEHTOSALO-HILANDER, 1987
 HAUTA 736, 742
 Kp2 (013-50)

Eura, Luistari 1987

Negatiiviluettelo

Negatiivi	Kuva	Aihe
71955-57	4	Tornikuvia røykkiöalueen pohjoispäästä (røykkiö 698)
71958-60	4	Tornikuvia kuten edellä
71961-62	4	Tornikuvia røykkiöalueen keskiosasta (røykkiö 698)
71963	13	Tornikuva røykkiöstä 700, ensimmäinen kuvausvaihe
71964	10	Tornikuva røykkiöstä 699
71965	8	Tornikuva røykkiöstä 698, toinen kuvausvaihe
71966	19	Kaivausaluetta lounaasta kuvattuna
71967		Røykkiöiden alue lounaasta
71968	1	Sama kuin ed.
71969		Røykkiö 698 luoteesta, työkuva
71970	3	Sama kuin ed.
71971	2	Røykkiö 698 etelästä, työkuva
71972		Sama kuin ed.
71973		Røykkiö 699 etelästä
71974	6	Røykkiö 698 etelästä
71975	18	Røykkiön 700 isot kivet ylhäältä etelästä
71976		Sama kuin ed.
71977	5	Røykkiöt 698 ja 699 etelälounaasta
71978	22	Haudat 721 ja 722 ylhäältä idästä
71979	7	Røykkiön 698 keskusta pohjoisluoteesta
71980		Sama kuin ed. pohjoisesta
71981		Sama kuin ed.
71982	12	Røykkiö 699 etelästä
71983	32	Hauta 736 pintamaan poiston jälkeen, kuvattu idästä
71984		Latomusta røykkiön 698 luoteissivulla, kuvattu luoteesta
71985	9	Sama kuin ed.
71986	23	Haudat 723, 745, 727, 730, 726, 722, 721, 734, 728, 738 itäkaakosta
71987		Sama kuin ed.
71988		Røykkiö 700 etelälounaasta
71989	16	Sama kuin ed.
71990		Sama kuin ed.
71991		Laakakivilatomusta røykkiön 699 länsisivulla, kuvattu etelästä
71992	11	Sama kuin ed.
71993	20	Ruumishautojen aluetta 1987, kuvattu idästä
71994	14	Røykkiö 700 pohjoisesta
71995		Sama kuin ed.
71996	15	Røykkiö 700 länsiluoteesta

71997	21	Röykkiöiden alue länsiluoteesta, etualalla ruumishautoja
71998		Haudat 728, 729, 734, 738 länsiluoteesta
71999	37	Sama kuin ed.
72000		Hauta 730 ympäristöineen
72001	24	Haudat 730 ja 727 länsiluoteesta
72002		Sama kuin ed.
72003-05		Haudat 728, 729, 734, 738 luoteesta
72006	27	Sama kuin ed. luoteesta ja haudan 720 kaakkoispään läikää
72007	17	Kivillä vuorattu kuoppa röykkiöiden 699 ja 700 väliltä, ylhäältä
72008		Kiveystä haudan 740 päällä, pohjoisesta
72009-10	34	Hauta 739 etelälounaasta
72011-12		Haudan 735 pohja ja löydökset länsiluoteesta
72013	31	Sama kuin ed.
72014		Hauta 738 ympäristöineen pohjoisesta
72015		Hauta 740 päätykiven poistamisen jälkeen, länsilounaasta
72016	35	Sama kuin ed.
72017	26	Haudat 731-733, 728, 729, 734, 738 ja 727, lounaasta
72018		Sama kuin neg. 72015-16
72019	40	Haudan 740 löytökerrosta, kuvattu lännestä
72020-21	29	Hauta 735 länsiluoteesta
72022	33	Haudat 735 ja 740 silloin kun ne alkoivat erottua selvästi, etelästä
72023	36	Hauta 740 ympäristöineen etelästä
72024-25	39	Hauta 740 ja sen päälle tehdyt haudat 731-733 ja 739 etelästä
72026-28	41	Haudan 740 pohjakerros löytöineen (eri valotuksia, kopio neg. 72027)
72029-30	45	Noki- ja savikuoppa haudan 740 päällä, etelästä
72031	28	Hauta 738 ympäristöineen pohjoisesta
72032-33	47	Saviastia ja keritsimet haudassa 740
72034	44	Veitsi haudassa 740 lounaasta
72035	33	Haudat 742 ja 736 idästä
72036-37	30	Haudat 735, 741 ja 743 (näky heikosti) ylhäältä länsiluoteesta
72038		Veitsi haudassa 740 lounaasta
72039	43	Miekka haudassa 740 etelälounaasta
72040		Sama kuin ed. etelästä
72041	42	Keihäänkärki haudan 740 keskellä, kuvattu etelästä
72042	46	Saviastia haudassa 740, koillisesta
72043		Röykkiö 698 pohjoisluoteesta, työkuva

Eura - Luistari 1987

F. 71968

1. Kaivausalue 1987 kuvattuna lounaasta pintakerrosten poiston jälkeen.

F. 71971

2. Röykkiö 698 kuvattuna etelästä kaivauksen alkuvaiheessa.

F. 71970

3. Sama kuin edellä luoteesta,

71956

71957

71959

71962

F. 71956-7, 71959, 71962

4. Røykkiö 698 suoraan ylhäältä. Ensimmäinen kuvausvaihe.

F. 71977

5. Röykkiöt 698 ja 699 kuvattuina etelälounaasta.

F. 71974

F. 71979

6. Röykkiö 698 etelästä.

7. Röykkiön 698 keskusta pohjaisluoteesta.

F. 71965

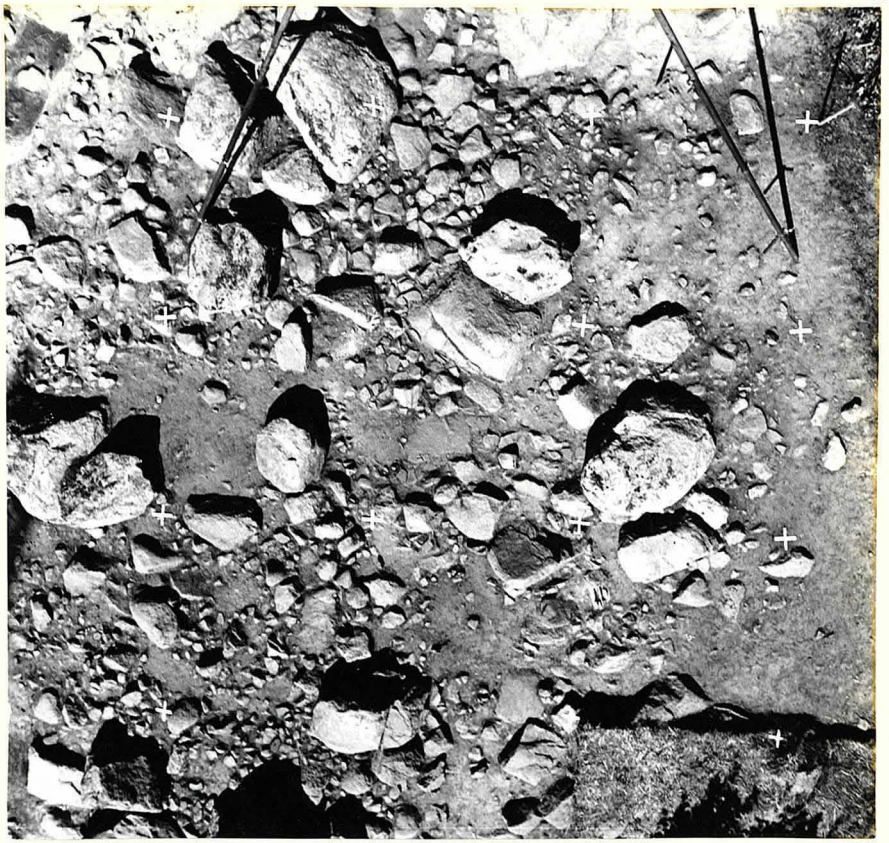
8. Toonikuva röykkiöstä 698, toinen kuvausvaihe; vasemmalla haudat 722 ja 721.

F. 71985

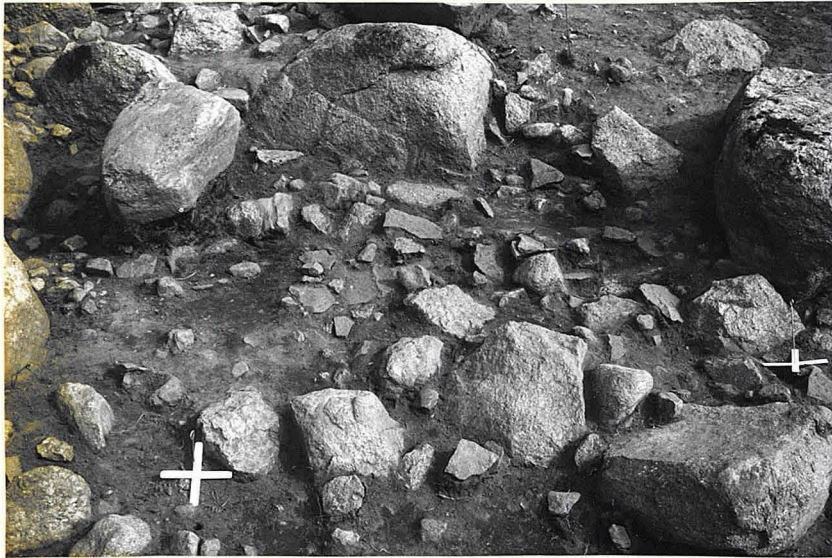

9. Latomusta röykkiön 698 luoteisivarulla. Kuvattu luoteesta.

Eura - Luistari 1987

F. 71964

10. Tornikuva röykkiöstä 699. Ylhäällä osa röykkiötä 698, vasemmalla alakulmassa röykkiötä 700.

11. Laakakivilatomusta röykkiön 699 länsipuolella. Vasemmalla yläkulmassa oleva kivi on selvästi turvekerroksen päällä.

12. Röykkiö 699 etelästä. Oikealla alhaalla suuri punainen laakakivi.

F. 71992

F. 71982

F. 71963

13. Räjkiö 700 suoraan ylhäällä.

14. Räjkiö 700 kuvattuna lähes suoraan pohjoisesta.

F. 71994

F. 71996

15. Räjkiö 700 länsiluoteesta. Taustalla Eura-Uusikaupunki tie.

F. 71989

16. Rökkiö 700 vinosti etelälounaasta. Kiveton kohta hiilikuoipan paikka.

F. 72007

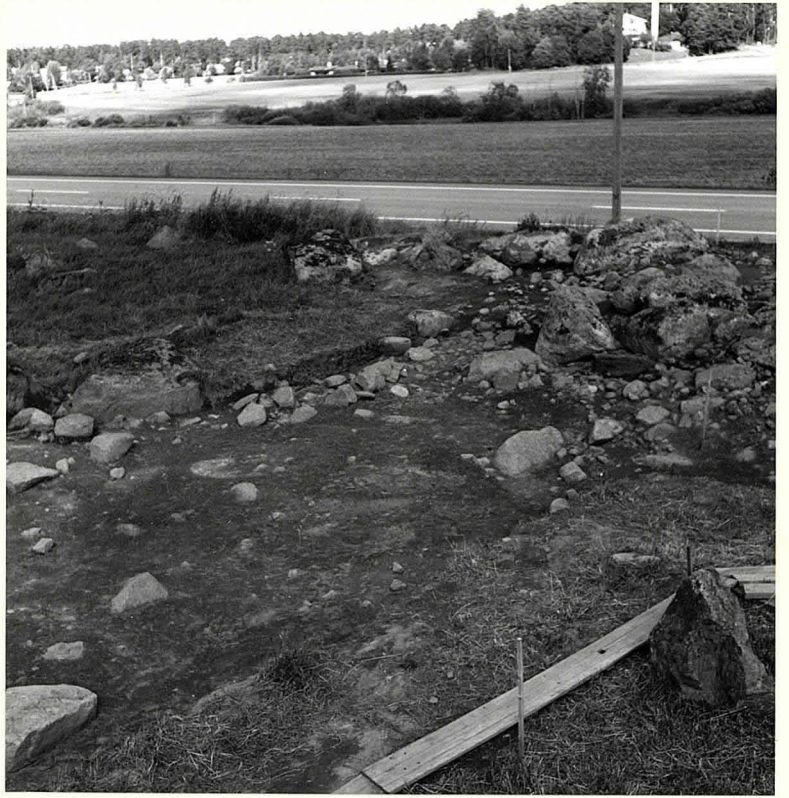
17. Kivillä vuorattu kuoppa (ks. kuva 16), jossa oli palaneita kiviä ja hiiltä.

F. 71975

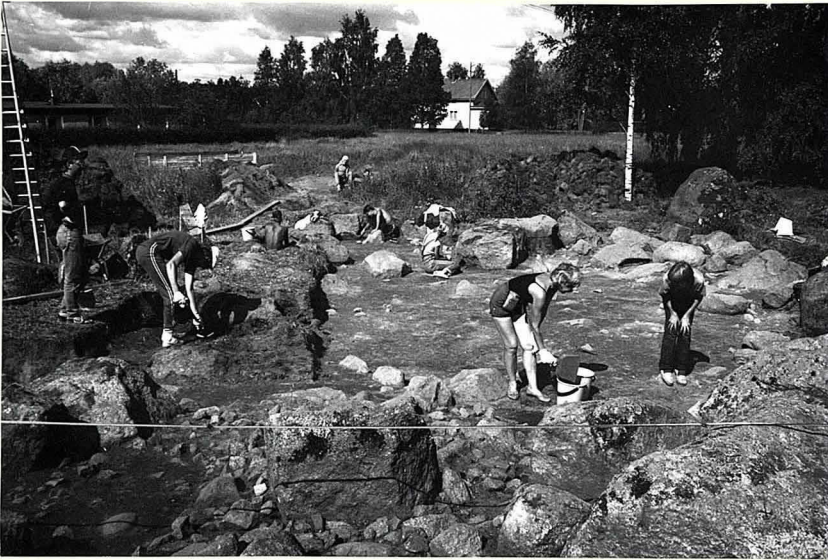

18. Rökkiön 700 isot kivet ylhäältä etelästä.

F. 71966

19. Luistarin kaivausalue
1987. Oikealla røyk-
kiölä 698 ja taustalla
Eura - Usikaupunki
maantie. Kuvattu lu-
maasta.

20. Ruumishautojen aluetta 1987.
Kuvattu idästä røykkiöiden päältä.

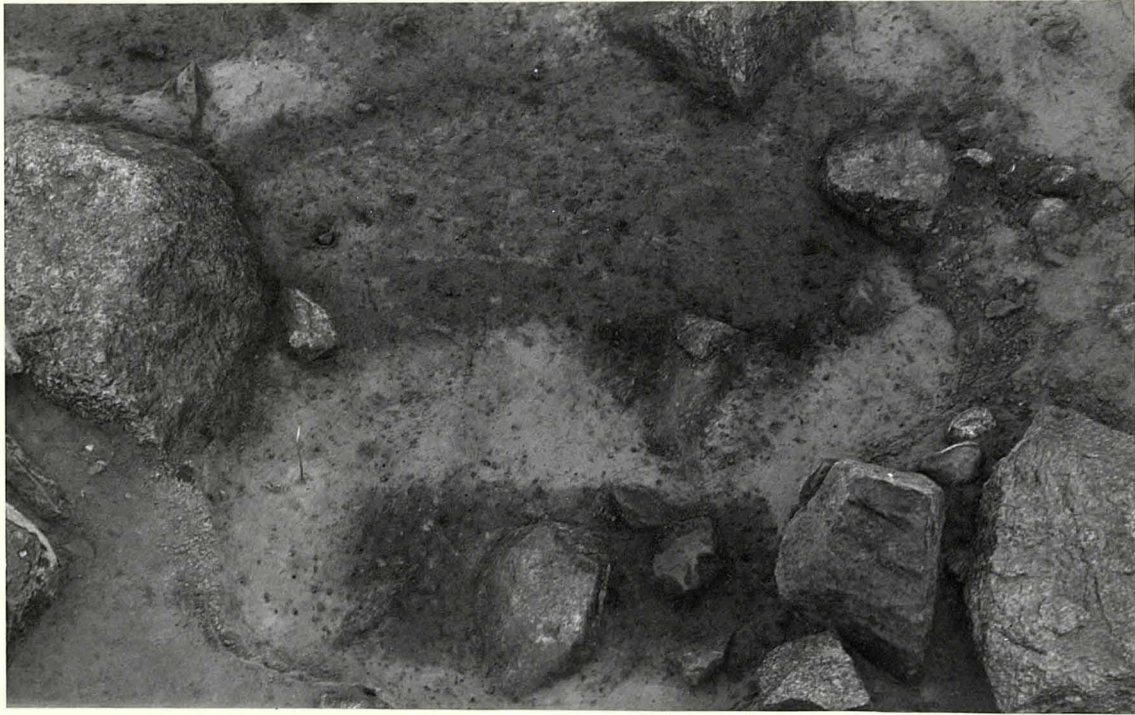
21. Røykkiöiden alue kuvattuna
länsisuhteesta. Vasemmalla røykkiö
698, oikealla 700, taustalla 699.
Etualueella ruumishautoja, mm. hauta
730 keihäänkärkiseen vasemmalla.

F. 71993

F. 71997

F. 71978

22. Hautaus 721 ja 722 ylhäältä idästä.

F. 71986

F. 72001

23. Hautaus 723, 745, 727, 730, 726, 722 ja ai-
van alhaalla 721. Taustalla 734, 728, 738. Hätäkos-
ta.

24. Hautaus 730 ja 727 länsiluoteesta. Taustalla
hautaus 726, 745, 722 ja 721.

F. 72005

25. Haudat 728, 729, 734, 738 luoteesta, Taustalla haudat 727, 723, 725 ja 724.

F. 72017

26. Etualalla haudat 731-733 sekä osa hautaa 740, taustalla haudat 728, 729, 734 ja 738, kauimpana hauta 727, kuvattu lounaasta.

F. 72006

27. Haudat 728, 729, 734 sekä haudan 728 päässä ollut läikkä ja paalunkuopan jälki haudan 738 päällä. Vasemmassa alakulmassa jo pohjaan kaivettu hauta 720. Kuvattu luoteesta.

F. 72031

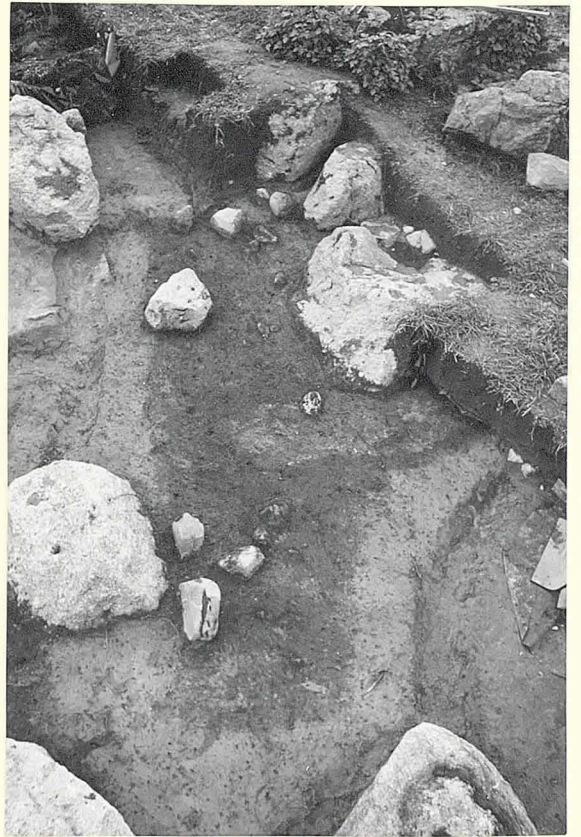
28. Suuri hauta 738 ja sen päältä, ollut läikkä, hauta 728 ja sen alla ollut hauta 734, jonka päätykivi on säilynyt paikallaan, sekä hauta 729. Taustalla haudat 739, 740 (kiven takana) ja 731-733. Pohjoisesta.

F. 72021

29. Hauta 735 länsiluolesta, kun pintamaa oli poistettu. Hauta 741 näkyy heikosti.

F. 72036

30. Sama kuin edellä n. 10 cm alempana ja kuvattuna yläviistosta.

F. 72013

31. Sama kuin edellä samasta suunnasta pohjatasossa. Esineet näkyvässä.

F. 71983

F. 72035

32-33. Hauta 736 pintamaan pois-
ton jälkeen ja n. 10cm alempana.
Jälkimmäisessä kuvassa hauta 742 nä-
kyy selvästi. Kuvattu idästä.

F. 72010

34. Hauta 739 kuvattuna etelälou-
maasta. Eläimen leukaluuta näkyvissä.

F. 72016

35. Hauta 740 sen jälkeen kuin länsipään
suuri päätykivi oli poistettu. Länsiloumaasta.

Eura - Luistari 1987

F. 72023

36. Hauta 740 ympäristöineen etelässä.

F. 71999

37. Hautat 728, 729, 734
ja 738 ympäristöineen län-
siluoteesta.

F. 72022

38. Haudat 735 ja 740 silloin kun ne alkoivat erottua selvästi. Kuvattu etelästä.

F. 72024

39. Hauta 740 ja sen päälle tehdyt haudat 731-733 ja 739 etelästä kuvattuina. Vasemmassa alakulmassa suuri päätykivi.

Eura - Luistari 1987

F. 72019

40. Haudan 740 löytökertros silloin, kun län-
sijään keihäänkärski ei vielä ollut tullut esiin.
Kuvattu lännestä.

F. 72027

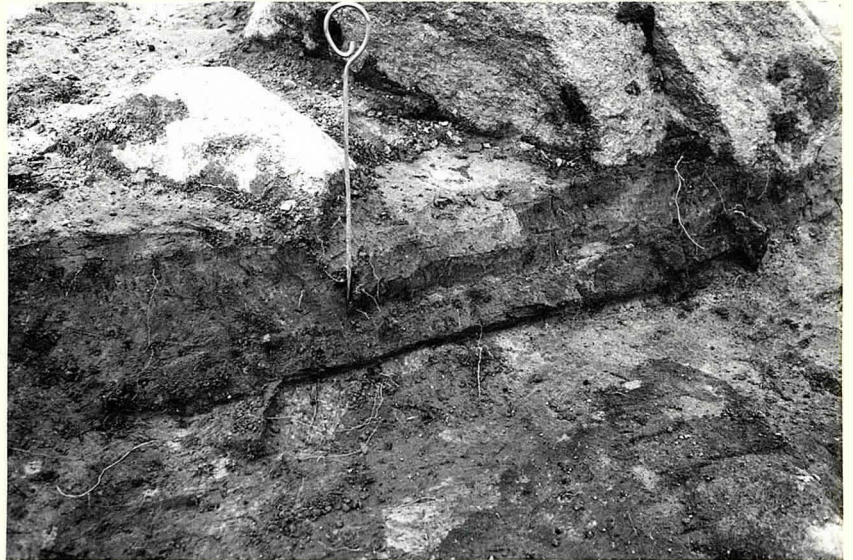
41. Haudan 740 kaikki löydöt esillä.
Kuvattu lännestä.

F. 72041

42. Keihäänkärski haudan 740 keskellä. Kuvattu ete-
lästä.

F. 72039

43. Miekka haudassa 740. Kuvattu etelälounaasta.

F. 72034

44. Veitsi haudassa 740. Kuvattu lounaasta.

F. 72030

45. Noki- ja savikuoppa haudan 740 päällä. Etelästä.

F. 72042

46. Saviastia haudassa 740, kuvattu koillisesta.

F. 72032

47. Saviastia ja keräsimet miltei suoraan ylhäältä.